

deșeurilor reciclabile de plastic/metal și hârtie/carton, în zonele de case din mediul urban și rural;

- Extinderea colectării separate a biodeșeurilor verzi din parcuri, grădini și piețe, colectarea deșeurilor biodegradabile vegetale/verzi din mediul urban de la populație și de la agenți economici; colectarea separată a deșeurilor biodegradabile la case și blocuri în mediul urban se realizează cu o rată de 45% începând din 2024 până la sfârșitul perioadei de prognoză, cu maxim 2% impurități; în municipiul Satu Mare se menține colectarea separată a deșeurilor verzi de la case;
- Investiții pentru colectarea/valorificare deșeurilor de construcții și demolări și a altor fluxuri de deșeuri speciale;
- Optimizarea stației de transfer existente cu creșterea capacității de transfer la 35 t/zi pentru asigurarea transferului tuturor categoriilor de deșeuri municipale;
- Asigurarea unei capacități sporite a instalației de sortare existente prin modernizarea acesteia, optimizarea fluxurilor tehnologice și a randamentului stației. Deșeurile reciclabile sunt sortate în stația de sortare, mai puțin sticla, care se stochează temporar în cadrul stației, înainte de a fi direcționată spre reciclatori;
- Asigurarea unei capacități sporite de compostare, de 2.536 t/an pentru toate deșeurile verzi colectate separat, prin implementarea compostării in-situ;
- Asigurarea unei capacități de pre-tratare mecanică a deșeurilor reziduale (inclusiv cele stradale) de 32.000t/an (17.000 tone/an în 2 schimburi), cu obținerea unei cantități de material cu potențial energetic și a unui material organic care se supune unei tratări în digestie anaerobă cu capacitate de 11.000 t/an (ca alternativă la TMB-ul cu bioscurare propus prin PNGD);
- Asigurarea unei capacități de tratare a deșeurilor biodegradabile colectate separat prin digestie anaerobă de 17.500 t/an și a unei capacități de compostare a digestatului obținut de 14.000 t/an;
- Eliminare prin depozitare doar a reziduurilor nevalorificabile energetic din stația de sortare, din instalația de tratare mecanică, precum și a reziduurilor de la maturarea digestatului de la fracția organică din deșeurile reziduale, prin asigurarea unei capacități totale de 484.976 t (în scădere anual);
- Deșeurile valorificabile energetic rezultate din stația de sortare și din cea de tratare mecanică se valorifică termic în instalații specializate.

Pentru îndeplinirea obiectivelor menționate mai sus, PJGD prevede punerea în aplicare a unui Plan de acțiune, care conține măsurile pentru fiecare obiectiv, inclusiv termene de realizare și responsabilități în îndeplinirea acestora, precum și surse de finanțare posibile.

Implementarea obiectivelor planului generează un impact pozitiv semnificativ, comparat atât cu situația actuală cât și cu situația evoluției gestionării deșeurilor în cazul neimplementării planului.

Partea a II^a

Analiza situației existente

4. CADRUL GENERAL

4.1. Scurt istoric

Săpăturile arheologice din Țara Oașului, de la Ardud, Medieșu-Aurit, Homorod și Sanislău au scos la lumină relicve atestând viața umană în această regiune începând încă din paleolitic. Un punct de reper al istoriei acestei regiuni este reprezentat de daci, care trăiesc aici de peste 2000 ani, creând o remarcabilă civilizație. Drept model se poate lua așezarea Medieșu Aurit, unde se găsesc rămășițele a 13 cuptoare de olărit, reprezentând cel mai mare vestigiu arheologic de acest fel din România.

Pe teritoriul județului Satu Mare au fost, de asemenea, descoperite urme ale civilizației celtice. La sfârșitul secolului al IX-lea și începutul secolului al X-lea regiunea a fost încorporată în Regatul Ungariei. Situându-se la intersecția unor importante drumuri comerciale și având bogate resurse naturale, atestate în scrierile istorice din anul 1181, comitatul Sătmar a avut o istorie tumultuoasă. În jurul anului 1000, regina Ghizela de Bavaria, soția regelui Ștefan I al Ungariei, a așezat la Sătmar coloniști germani.

Cetățile de la Satu Mare, Ardud, Medieșu-Aurit, Carei ș.a., ale căror ruine rezistă până astăzi, apoi biserica romanică de la Acâș (secolul al XIII-lea) și bisericile gotice de la Ardud, Eriu-Sâncrai, Beltiug, sunt principalele monumente medievale ale acestei zone. După bătălia de la Mohács (1526) regiunea Sătmarului a fost revendicată atât de regii ungari (titlu posedat de principii austrieci), cât și de principii transilvăneni. În vara anului 1601, Mihai Viteazul și-a stabilit tabăra la Moftin pentru 20 de zile, pregătindu-se pentru bătălia de la Guruslău, ultima sa victorie. Peste mai bine de 100 de ani, în 1711, armata prințului Francisc Rakoczi al II-lea s-a predat, la Moftin, în fața trupelor austriece. În 1657 cetatea și comitatul Sătmar au fost cucerite de polonezi. Tratatul de pace poartă semnătura colonelului Jan Sobieski, viitorul rege al Poloniei.

Între 1660-1661 trupele otomane au devastat întreg ținutul. Guvernarea habsburgică de după 1711 a adus o perioadă de stabilitate și prosperitate în zonă. Coloniștii germani ajung aici în secolul al XVIII-lea și se stabilesc pe proprietatea conților Károlyi de Carei.

Cele două războaie mondiale și Unirea Transilvaniei cu România la 1 decembrie 1918 sunt cele mai importante evenimente istorice ale județului din secolul XX. Memorialul ridicat la

Carei în 1964, o sculptură de Vida Geza, este probabil cel mai elocvent simbol al istoriei secolului al XX-lea.

4.2. Caracteristici geografice

Așezare

Județul Satu Mare este situat în zona de nord-vest a României, în Regiunea Istorică Maramureș. Acesta face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest (figura 4.1), având o suprafață de 4.417,8 kmp, ce reprezintă 1,9 % din suprafața totală a țării (al 36-lea județ ca întindere).

Județul Satu Mare este mărginit la nord de frontiera cu Ucraina, la vest de frontiera cu Ungaria, la sud de județul Bihor, la sud-est de județul Sălaj iar la est de județul Maramureș. Punctele extreme sunt marcate în nord de Tarna Mare din comuna omonimă, în sud de localitatea Lelei din comuna Hodod, în est de localitatea Huta (comuna Certeze), iar în vest de localitatea Scărișoara Nouă (comuna Pișcolt).

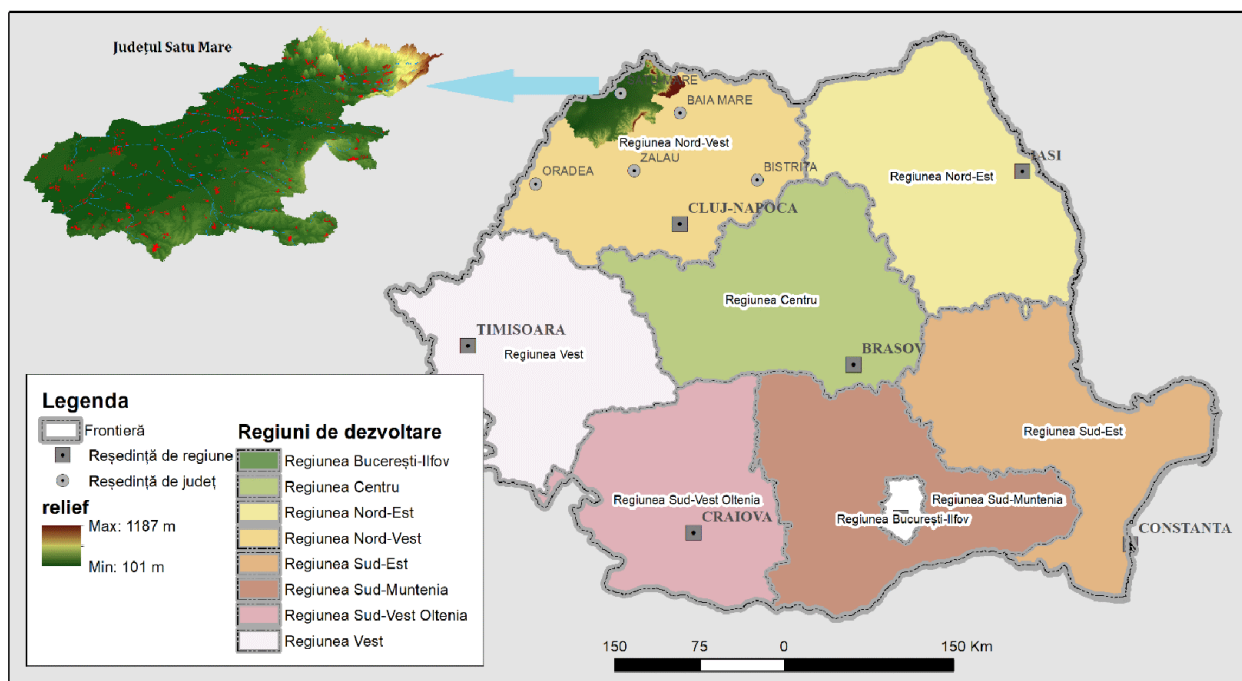
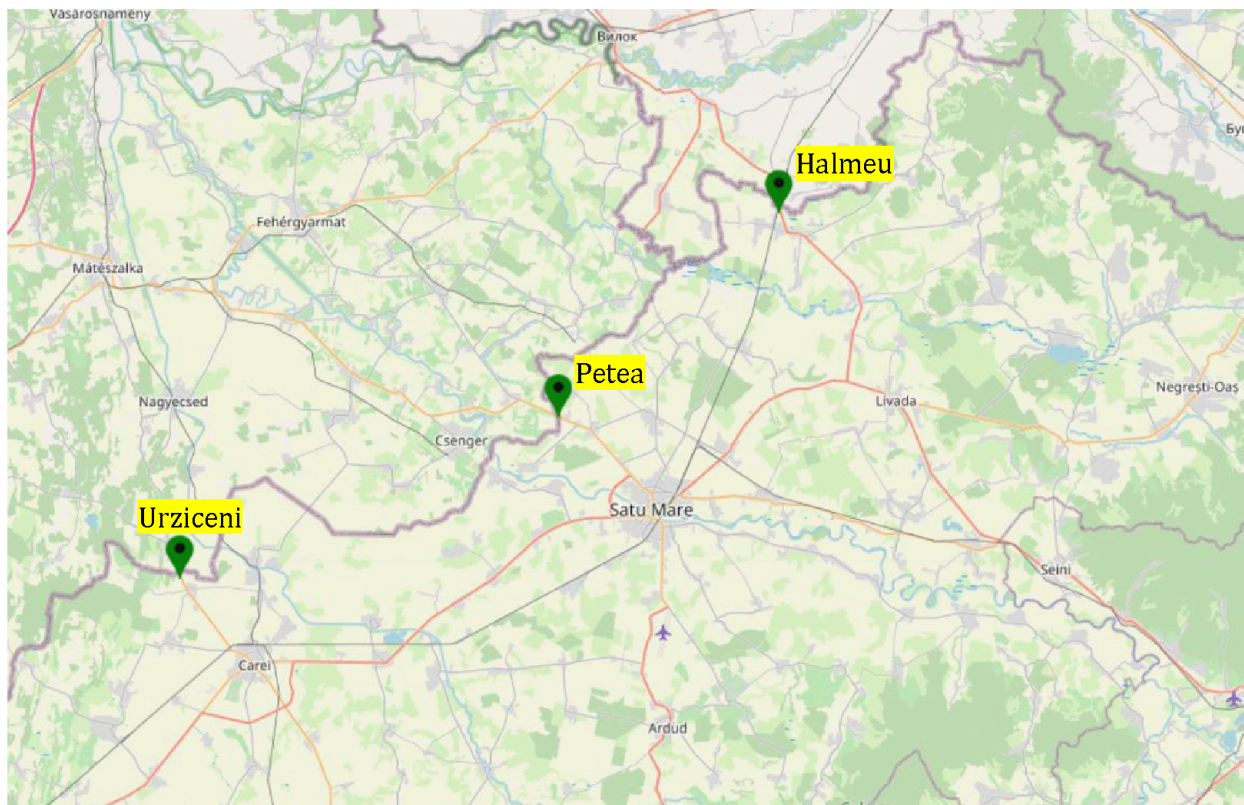

Figura 4.1. Localizarea arealului de studiu – Județul Satu Mare.

Fiind situat în zona graniței de nord-vest a României, în județul Satu Mare există cinci puncte de trecere a frontierei: două rutiere (Petea și Urziceni), unul feroviar (Bervenii), unul feroviar și rutier (Halmeu) și unul aerian la Satu Mare. În figura următoare sunt evidențiate punctele de trecere a frontierei corespunzătoare modului rutier.

Figura 4.2. Localizarea punctelor de trecere a frontierei, modul rutier – Județul Satu Mare.
Sursa: www.politiadefrontiera.ro.

Cadrul natural, constituția geologică și solurile regiunii

Relieful județului Satu Mare este variat cuprinzând toate formele majore de relief și având o altitudine medie de 124 m. Relieful dominant este cel de câmpie (63%), face parte din depresiunea Panonică, și se întinde în partea de vest și sud-est a județului fiind reprezentat de Câmpia Someșului, Câmpia Ardudului, Câmpia Tășnadului și Câmpia Ierului (figura 4.3).

Principalele unități de câmpie sunt:

Câmpia Nirului care cuprinde nisipurile din nord-vestul țării, având o configurație caracteristică de șiruri de dune ce alternează cu terenuri mlăștinoase de interdune; altitudinile sunt cuprinse între 130-160 m. Nisipul provine din materialul aluvionar depus de râurile Tisa, Someș, Crasna, la sfârșitul pleistocenului în urma fragmentării conului de dejecție construit de aceste ape curgătoare.

Câmpia Careiului se prezintă ca o prispă mai înaltă cu altitudini cuprinse între 120-163 m. Relieful zonei, format în pleistocen și modelat prin eroziunea fluvială, în prezent este slab ondulat. Materialul parenteral al solurilor este format din luturi argiloase-gălbui, iar depozitele de suprafață au un caracter loessoid.

Câmpia Ierului s-a format în locul unui străvechi șanț tectonic care până la începutul holocenului era albia comună de scurgere a întregului sistem hidrografic a Tisei superioare.

Culoarul Ierului, lat de 5-15 km, este o zonă mlăștinoasă și inundabilă, prin care curge doar pârâul Ier formând imense meandre. Este o câmpie joasă situată la circa 120 m înălțime.

Câmpia Ecedea se întinde în partea de nord-vest a regiunii în bazinul fostei mlaștini cu același nume. Acest bazin care s-a format la limita holocenului vechi și nou, adăpostea una din cele mai mari mlaștini eutrofe de pe continent. Este cea mai joasă câmpie din județul Satu Mare, având altitudini cuprinse între 112-127 m. Materialul parental al solului este format din depozite argiloase-gleizate.

Câmpia Crasnei este o zonă joasă, situată la sud de Câmpia Ecedea, aluvionată și drenată de râul Crasna. Altitudinile sunt cuprinse între 116-127 m. Suprafața care în general este plană prezintă pe alocuri forme de microrelief pozitive (grinduri), precum și negative (microdepresiuni).

Câmpia Someșului este cea mai întinsă zonă de șes din nord-vestul țării, fiind străbătută de râul Someș, ale cărui aluviuni au format-o. Relieful său este relativ monoton, caracteristic regiunilor de acumulare. Altitudinea variază între 118-160 m. Altitudinea minimă este de 101 m în Valea Someșului.

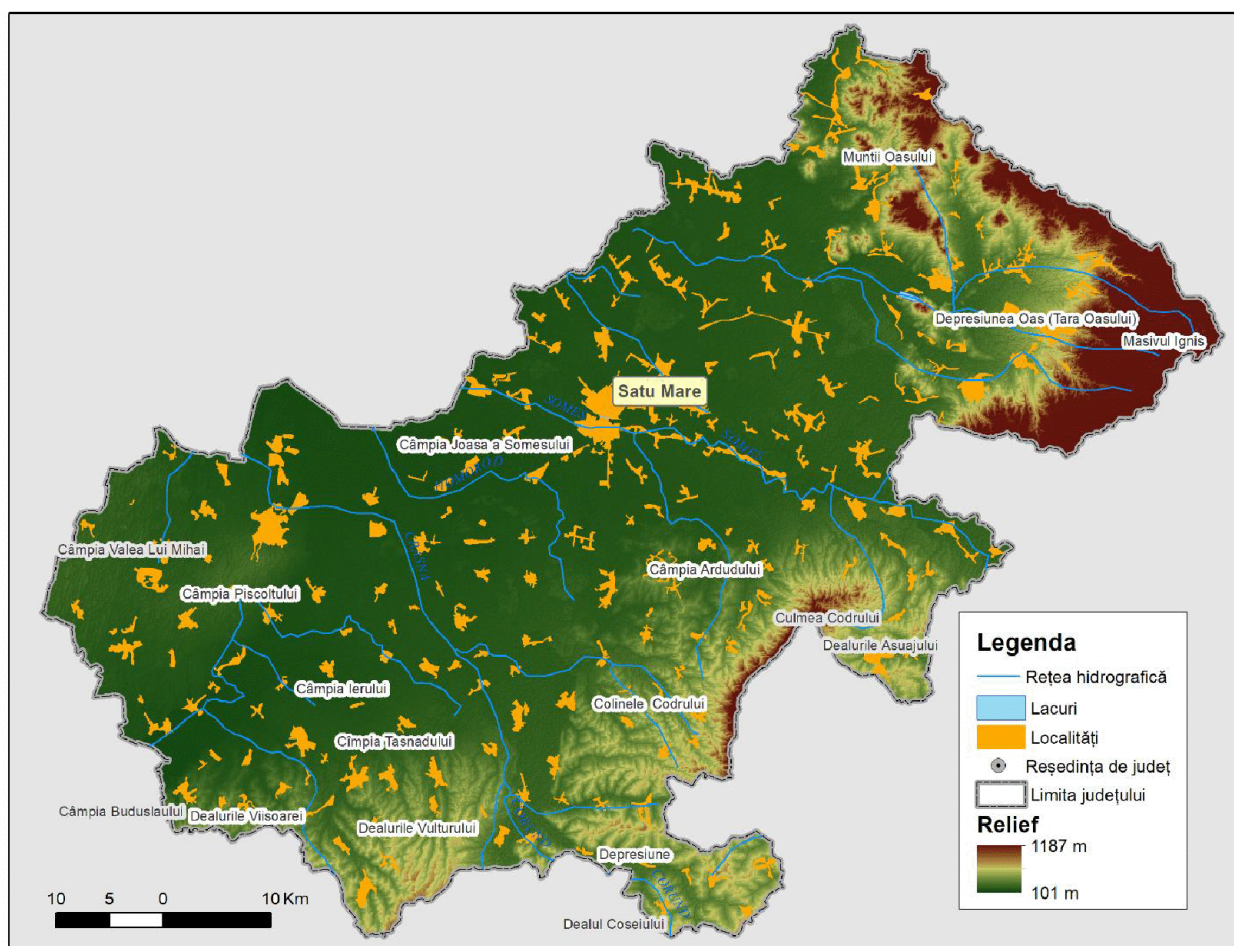

Figura 4.3. Unitățile de relief din județul Satu Mare.

Zona montană (17%) ocupă partea de nord-est și este reprezentată de Munții Oașului și o mică parte din Munții Gutâi. Înălțimile muntoase cresc de la 827 m în Munții Oașului până la 1187 m în vârful Pietroasa din Munții Gutâi.

Munții Oașului au înălțimi reduse între 400-600 m, închid dinspre N-E și V Depresiunea Oașului. Puținele vârfuri care ating 800 m: Frasinul și Obârșiei, se găsesc la extremitatea estică a teritoriului. Munții Oașului, intens fragmentați, se caracterizează prin forme rotunde de stoguri: Gemenele de la Cămărzana, Jelejnicul de la Călinești-Oaş, Cetățuia de la Gherța Mare și Dealul Babii de la Turț. Ramificațiile vestice ce au înălțimi reduse, apar sub formă de martori de eroziune. Spre Câmpia Someșului, unde zona piemontană propriu-zisă lipsește, M-ții Oașului se prelungesc cu niște piteni.

Ramura vestică a *Munților Gutâiului* este denumită Masivul Ignișului, cu înălțimi cuprinse între 600-1201 m, delimitează spre răsărit județul Satu Mare de județul Maramureș. Vârfurile cele mai înalte: Pietroasa (1.201 m), Țiganul, Soci, Piatra Strungii, Călămari și Miculi. În dreptul vârfului Buian (1.064 m), care este așezat mai la vest, creasta principală ia o direcție N-NV, iar în continuare se întinde Piciorul Sălătrucului, urmat de o serie de vârfuri: Tribșorul, Bărbunoacele, Vezăul, Vârful Mare, care depășesc sau se apropie de 1000 m. Apoi creasta coboară treptat până la pasul Huta, unde acest masiv se învecinează cu Munții Oașului.

Zona deluroasă ocupă 20% din suprafața județului, fiind alcătuită din unitățile geomorfologice Culmea Codrului, Dealurile Tășnadului și Piemontul Codrului.

Dealurile Tășnadului se întind în partea de sud-vest a județului, între culoarul Ierului și râul Crasna. Dealurile au formă de culmi boltite, brăzdate de ape curgătoare intermitente. Vârful cel mai înalt, Vulturului (de 330m) se găsește în partea de sudică a zonei. Spre nord colinele se termină brusc, pe când spre vest se află în contact direct cu terasa Ierului.

Dealurile ce alcătuiesc *Piemontul Codrului* se întind la poalele Culmii Codrului și sunt constituite din material aluvionar de glaciș, transportat de apele curgătoare din acest masiv. Crestele au înălțimi de 180-300 m, iar pe măsură ce înaintăm spre câmpie, colinele devin din ce în ce mai domoale.

Culmea Codrului este o culme larg boltită, formată din șisturi cristaline. Lungimea crestei principale este de 22 km. Deși are înălțimi reduse, privită dinspre câmpie pare o masivă zonă montană. Vârfurile cele mai înalte sunt așezate pe creasta principală: Lespezi 575 m, Țicău 533 m și Tarnița 551 m.

Dealurile piemontane cu înălțimi până la 600 m, ce mărginesc Depresiunea Oașului, pe alocuri sunt supuse degradării. Din punct de vedere geomorfologic se disting trei sectoare de piemonturi: cele înalte și intens degradate, apoi cele mijlocii sau propriu zise și câmpiile piemontane. Principalele cursuri de apă din zonă sunt însoțite atât de grinduri cât și de brațe părăsite și belciuge. Există în zonă și câțiva martori de eroziune, formați din roci vulcanice, ca Belioara sau Măgurița.

Peste formațiunile sedimentare urmează o lacună de depunere, primele formațiuni interceptate fiind cele aparținând depozitelor în facies de flîș de vîrstă cretacică inferioară în zona de sud a județului.

Cuvertura post-tectonică (depozitele sedimentare paleogene) sunt dispuse transgresiv și discordant peste formațiunile cretacice. Grosimea acestor formațiuni atinge 1000 m și prezintă un facies flîșoid, grezos, fiind format în preponderență din gresii și argile.

Formațiunile neogene stau transgresiv și discordant peste formațiunile paleogene și sunt compuse din depozite miocene (badenian și sarmațian) și pliocene în facies panonic. Grosimea acestor formațiuni atinge dezvoltarea maximă de cca. 450 m la nord de municipiul Carei. Sarmațianul este reprezentat în zonele de ramă și în sectoarele de ridicare a fundamentului. Formațiunile sunt compuse din gresii și marne cu intercalații de conglomerate.

În general toate aceste formațiuni sedimentare urmează structura regiunii, avînd tendința de afundare în trepte către vest.

Pliocenul în facies panonic este constituit din nisipuri și pietrișuri, urmat de argile și marne argiloase. Grosimea maximă a depozitelor a fost întîlnită în zona de subsidență majoră Moftin – Sănnicolau de Munte, unde grosimea depozitelor ajunge la 2800 m.

În urma activităților vulcanice, în zona de nord și de est a județului, începînd cu badenianul și pînă la ponțian au fost puse în loc importante roci eruptive. Depunerile au avut loc pe principalele fracturi existente din zona de bordură bazinului Oașului. Aceste manifestări vulcanice se continuă pe aliniamentul Munților Țibleș – Căliman – Harghita.

Prin lucrările de prospecțiuni geologice au fost identificate roci eruptive de diverse tipuri: microdiorite porfirice, microdiorite porfirice cuarțifere, bazalte, sticle vulcanice riolitice, andezite bazaltoide, andezite cu hipersten și augit etc. Formațiunile depuse în cele trei faze ale eruptivului neogen prezintă intense alterări hidrotermale (sericitizări, cloritizări, propilitizări, argilizări, bentonitizări).

Cuaternarul apare la zi pe arii extinse pe întreg cuprinsul județului. Formațiunile sunt dispuse în continuitate de sedimentare peste formațiunile panoniene. Depozitele sunt formate din nisipuri, pietrișuri și argile, de vîrstă holocen inferioare și superioare.

Solurile din județul Satu Mare au o mare varietate fiind ilustrate de lacoviatile în regiunea câmpiei joase între Carei și Satu Mare, cele gleice respectiv amfigleice. Capacitatea de producție a solului este bună dar prezintă dezavantajul stagnarilor temporare de ape și însușirea argiloasă care determină un consum de energie substanțial în exploatare. Predominante sunt solurile silvestre brune și solurile brune-galbui (figura 4.5). În Campia Eriului se află soluri nisipoase. În lunca Someșului se întîlnesc soluri aluviale cu protosoluri – sunt soluri tinere, cu profil slab dezvoltat, cu textură variabilă atât pe orizontală cât și pe verticală și cu un conținut mic de humus, avînd însușiri fizice variabile în funcție de textura și variația acesteia pe profil, iar reacția lor este de la alcalină la neutră. În zona de margine a luncii Someșului, pe maluri, se găsesc vertisolurile. Acestea sunt

soluri tinere provenite din soluri aluviale. Vertisoluri amfigleice cu colorit negricios și salinizate se găsesc în adâncime, fiind evolute din luturi argiloase și argile gonflante, cu textură de lut argilos sau argilă. Acestea au permeabilitate foarte mică.

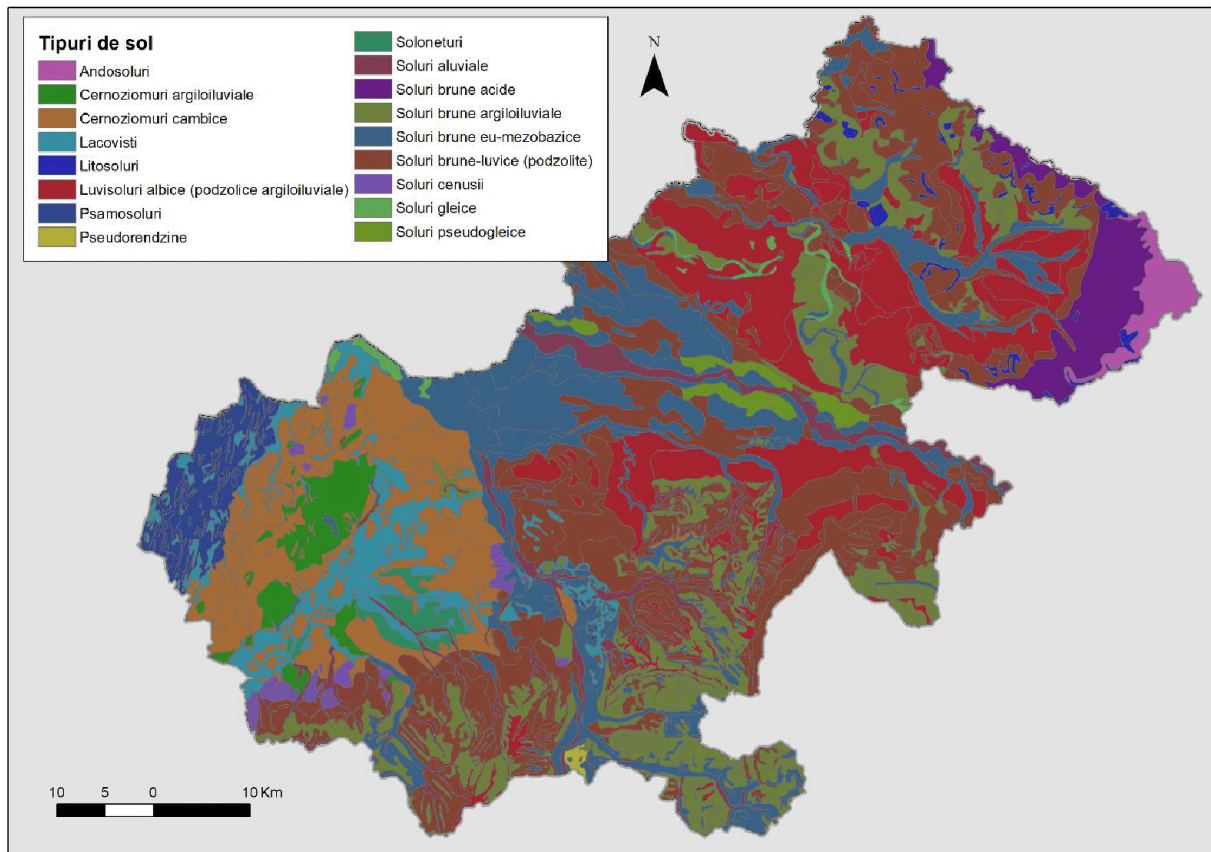
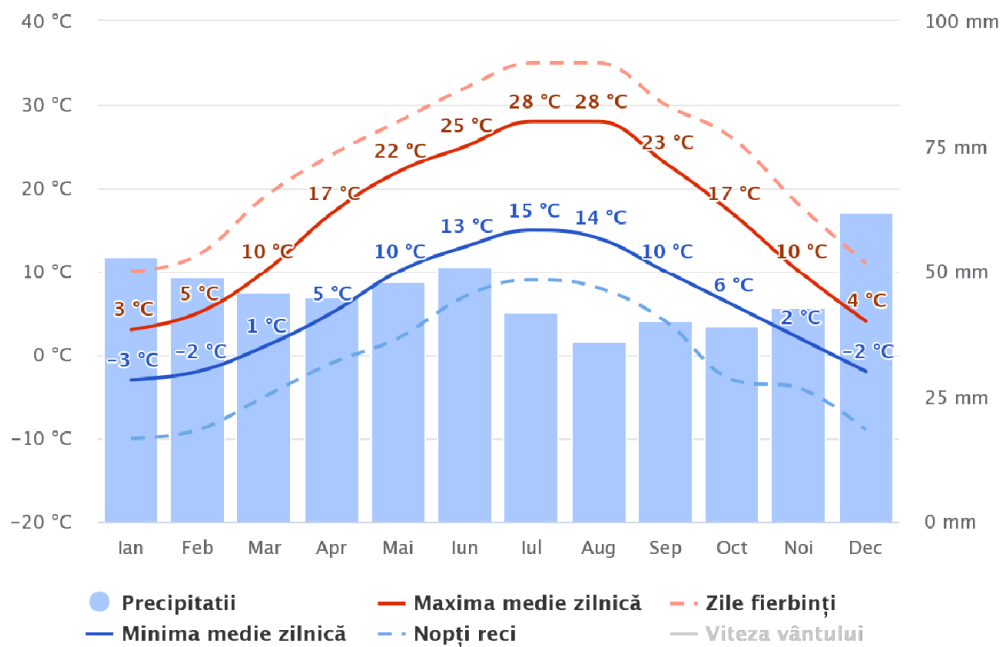

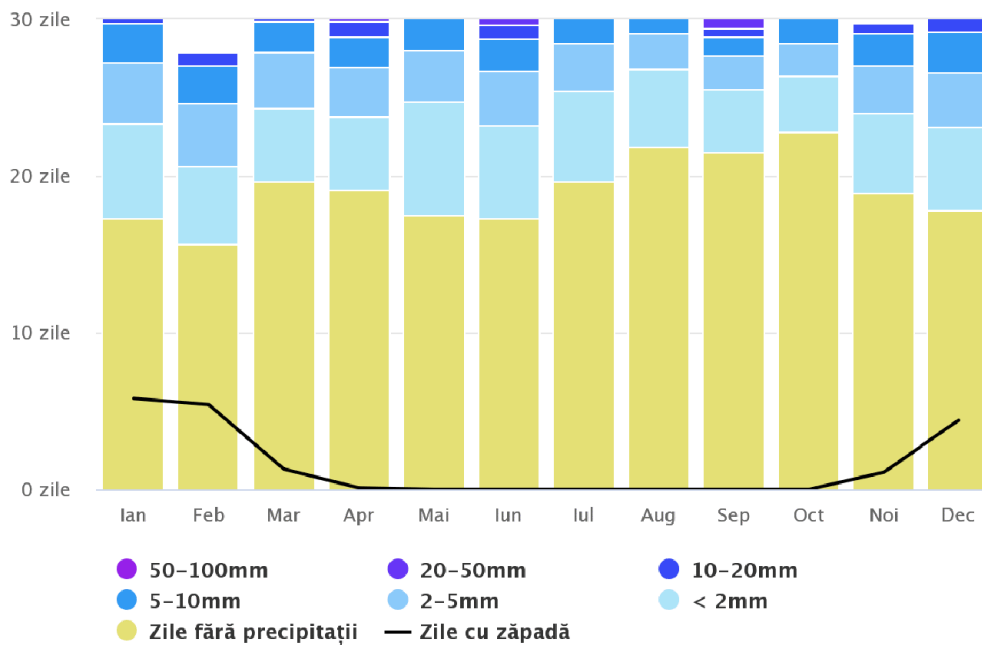
Figura 4.5. Tipurile de sol din județul Satu Mare.

Clima

Clima este temperat-continentală, moderată cu veri puțin mai călduroase și ierni ceva mai blânde decât în general în restul țării, prezintă mici diferențe între zona de câmpie și zona deluroasă. Verile sunt călduroase, iar precipitațiile bogate. Temperatura medie anuală a aerului este de 10-11°C în câmpie, 7-8°C în Culmea Codrului și 5-7°C în Munții Gutâi. Precipitațiile medii anuale totalizează, în județul Satu Mare, o cantitate de 600-700 mm în regiunea de câmpie, peste 800 mm în Culmea Codrului și peste 1000 mm în regiunea muntoasă (figura 4.6). Cea mai ridicată temperatură +39 - +40°C, a fost înregistrată în luna august, în anul 1952, la Carei (maximă absolută), iar cea mai scăzută, de -40°C a fost înregistrată la Satu Mare în luna decembrie 1961 (minima absolută). În schimb, în zona de șes a județului, care cuprinde partea nordică a Câmpiei de Vest, iernile sunt mai lungi și verile mai moderate, față de partea centrală sau sudică a acesteia. Perioade de uscăciune și de secetă excesivă, precum și geruri aspre și persistente nu se înregistrează în județul Satu Mare (figura 4.7).

Figura 4.6. Temperatura și precipitațiile medii lunare în județul Satu Mare.
Sursa: www.meteoblue.com.

Figura 4.7. Cantitatea și tipul de precipitații în județul Satu Mare.
Sursa: www.meteoblue.com.

În județul Satu Mare predomină vânturile de vest, aducând de regulă ploi. În Depresiunea Oaş, aproape total închisă, au loc inversiuni de temperaturi, în special vara, ce afectează deseori livezile de pruni și meri. Variațiile lunare ale vitezei vântului sunt evidențiate în figura următoare.

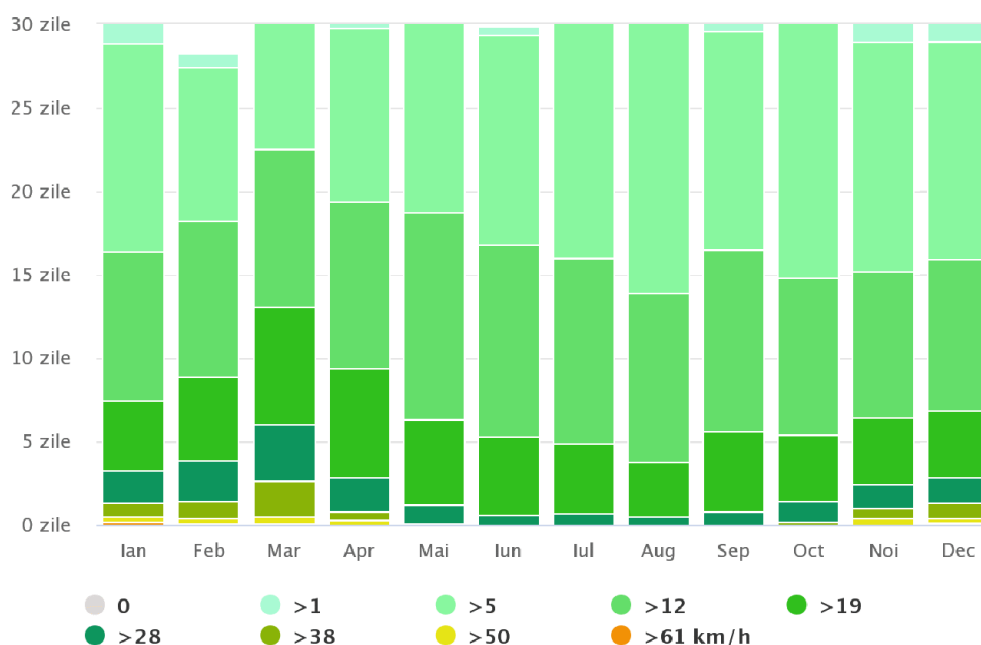

Figura 4.8. Viteza vântului. Sursa: www.meteoblue.com.

Hidrografia

Resursele de apă cantonate în arealul hidrografic Someș-Tisa pot fi considerate relativ modeste (dar totuși suficiente) și neuniform distribuite în timp și spațiu. Resursa totală teoretică însumează un stoc mediu multianual de 6.830 milioane m³, din care resursa tehnic utilizabilă este de 1.287 milioane m³, adică 18,8%.

Rețeaua hidrografică a județului Satu Mare este reprezentată de râurile Someș (cu o lungime de 60 km pe teritoriul județului), Tur 66 km și Crasna 57 km, la care se adaugă pârâul Tarna Mare, râul Valea Rea, pârâul Turț, pârâul Homorod, pârâul Talna Mare, râul Ier (figura 4.3).

Râul Someș prezintă o pantă relativ mică, de 0,2-0,5‰ cu un curs liniștit (0,4 – 0,9 m/s), având un debit mediu de 119 mc/s. Râul Crasna are în zona de câmpie o pantă foarte mică, ceea ce îi imprimă un curs liniștit de 0,3-0,5 m/s. Debitul mediu multianual este de 4,56 mc/s la Moftin, dar debitele fluctuează în limite deosebit de mari în funcție de cantitatea de precipitații. Râul Tur are volumele de apă cele mai mari în raport cu bazinul său hidrografic (1.210 km²).

Pe lângă aceste râuri, se adaugă și o serie de lacuri antropice: Lacul Călineși, cu un volum de 8,6 milioane m³, la ieșirea Turului și Andrid, cu un volum de 17,5 milioane m³, în bazinul Ierului, plus iazurile mici și lacurile formate în carierele de pietriș și nisip: Lacul de Cristal, Balastiera de la Apa.

Apele subterane se ivesc la suprafață ca izvoare sau prin foraje, sub formă de ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice, cu proprietati alcaline (Bixad, Turț, Orașu Nou), slab

sulfuroase (Luna Șes, Vama, Ghenci) sau bicarbonate (Tarna Mare, Valea Măriei, Noroieni, Micula), precum și ape minerale termale în localitățile Ady Endre, Satu Mare, Acâș, Carei.

Vegetația și fauna

Formațiunile vegetale se încadrează în zona de silvostepă. La vest de Carei, vegetația specifică nisipurilor continentale alternează cu plantații pomiviticele, culturi de câmp și păduri de salcâm. În partea de câmpie predomină stejeretele pure sau în asociație cu carpen, ulm, frasin, arțar, păducel, măr sau păr pădureț, alun, tei, iar în părțile cu exces de umezeală (pădurea Noroieni), plopișuri și aninișuri. Pe Piemontul Tășnadului și Piemontul Codrului, s-au extins ceretele și asociațiile cer – gorun – stejar, iar în Depresiunea Oașului stejarul, gorunul și fagul.

Județul dispune de un fond cinegetic variat (cerbi, căprioare, lupi, vulpi, mistreți, iepuri, fazani, potârnicși, etc.) și importante resurse piscicole.

Resurse naturale

Urmare structurii geologice complexe pe teritoriul județului se găsesc substanțe minerale utile dezvoltării, cum ar fi minereuri complexe (pirită, zinc, plumb, aur, argint, fier etc., în Munții Oașului, munți de origine vulcanică), resurse de material de construcții (andezit, gresie și calcare în Țara Oașului), iar pe albiile râurilor pietrișuri, nisip și argile. De asemenea, se găsesc bentonită necesară industriei coloranților (Orașu Nou, Călinești Oaș) și luturi caolinoase. Județul Satu Mare este așezat pe un imens rezervor subteran, cu ape sub formă de izvoare naturale sau obținute prin foraje (ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice, cu proprietăți alcaline, sulfuroase, bicarbonate, sau sub formă de ape termale cu temperaturi de până la 70 grade Celsius).

Activitatea vulcanică din această zonă a avut paroxismul maxim în panonian. Manifestările magmatice din regiune au fost însoțite și de o intensă activitate metalogenetică care au generat numeroase mineralizații de sulfuri comune cu aur și argint. Mineralizațiile sunt localizate în roci eruptive, în roci sedimentare sau la contactul dintre acestea. Zona vulcanitelor este străbătută de multe falii locale, care au determinat și punerea în loc a diverse mineralizări polimetalice exploatabile (de exemplu, Turț, Socea, Racșa, Bixad, Vama etc.).

Formațiunile cuaternare larg dezvoltate sunt exploatate pentru rezervele importante de agregate minerale (nisipuri și pietrișuri).

De asemenea prezintă un interes economic local și regional carierele de andezit și andezit bazaltoid care furnizează materie primă pentru activitățile de construcții (piatră brută, piatră spartă concasată) în centrele de exploatare de la Huta-Prisești, Huta-Arșița, Cocoșița, Măguricea-Turț și Cornet, pentru industria chimică și alimentară – carierele de bentonită de la Mujdeni, pentru construcții – cariera de sticlă vulcanică – perlit (Orașu Nou) sau cariera de argilă comună de la Tășnad.

5. ANALIZA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

Un factor deosebit de important care influențează în mod direct situația economică, socială, bugetară și de mediu a unui județ și implicit nivelul de dezvoltare al acestuia, îl reprezintă situația demografică. Aceasta este în permanentă schimbare și este influențată în mod direct de fluxul nașterilor, al deceselor și al migrației.

5.1. Evoluția populației

Analizând datele furnizate de Institutul Național de Statistică în ceea ce privește distribuția populației după domiciliu, se observă faptul că în ultimii ani, la nivelul Regiunii Nord-Vest populația a urmat un trend ușor descendent, dar constant, scăzând de la 2.850.693 cetățeni în anul 2010, la 2.832.940 cetățeni în anul 2020 (aproximativ 1%). În cadrul regiunii, județul Satu Mare se situează pe locul al patrulea în ceea ce privește populația, cu un procent de aproximativ 14% din totalul regiunii.

La nivelul Județului Satu Mare, evoluția populației a urmat tendința de scădere de la nivelul Regiunii Nord-Vest, numărul de locuitori ai județului scăzând cu aproximativ 2% (de la 395.918 în 2010, la 386.418 în anul 2020 (figura 5.1). Scăderea corespunde tendinței generale de diminuare a populației la nivel național, fenomen ce are ca factori principali scăderea natalității, emigrarea populației și restructurarea economică. Scăderea numărului de locuitori în România este constantă în majoritatea județelor, cu excepția zonelor urbane mai dezvoltate.

Populația stabilă din județul Satu Mare era în anul 2020 de 387.418 locuitori. Dintre aceștia, 52,4% își aveau domiciliul în mediul rural, iar 47,5% în mediul urban. În județul Satu Mare numărul de locuitori din mediul urban este mai scăzut cu aproximativ 7% față de Regiunea Nord-Vest.

Deși se poate observa în majoritatea UAT-urilor (62%) din Satu Mare o tendință de scădere a numărului de locuitori, doar 5 UAT-uri înregistrează scăderi mai mari de 8% (Bârsău – 11,8%, Bogdand – 12,4%, Cămărzana – 10,7%, Cehal – 16,7%, Orașu Nou – 47,5%), iar în alte 6 UAT-uri scăderea este mai mică de 1% (Vama, Tiream, Culciu, Apa și orașele Livada și

Negrești-Oaș). În ultimul deceniu municipiul Satu Mare a înregistrat o scădere de aproximativ 7 procente a numărului de locuitori. În perioada analizată 24 de UAT-uri au înregistrat variații pozitive ale numărului de locuitori. Această creștere are valori foarte variate (figura 5.2), fiind și comune unde creșterea este foarte mică între 0 și 1% (Căuș, Certeze, Micula și Porumbești).

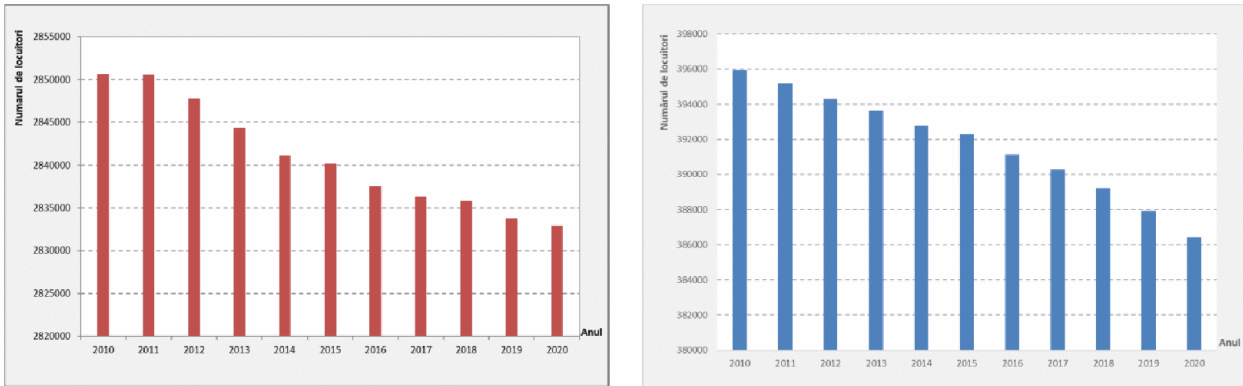

Figura 5.1. Evoluția numărului de locuitori în Regiunea de dezvoltare Nord-Vest (strânga) și în județul Satu Mare (dreapta). Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

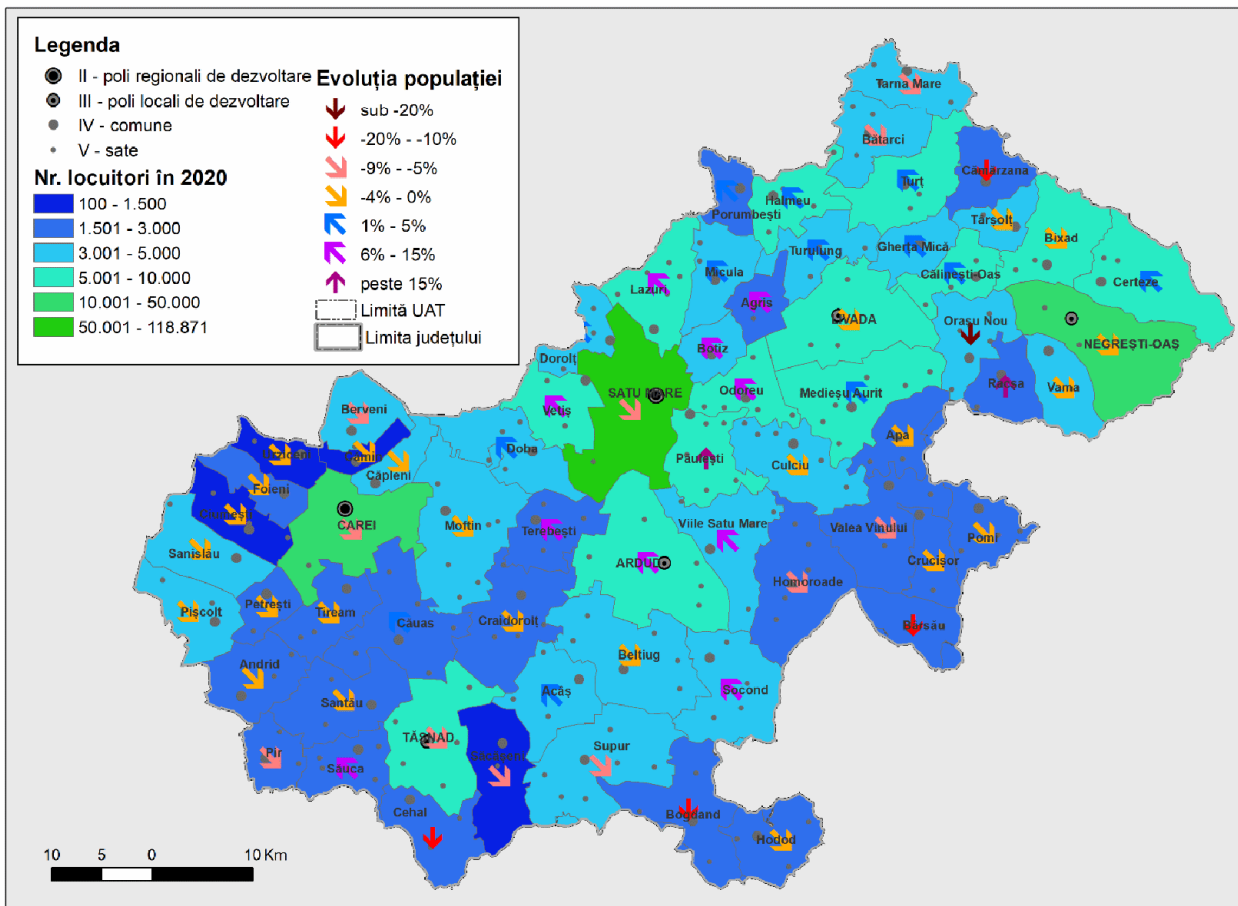

Figura 5.2. Numărul de locuitori (2020) și evoluția numărului de locuitori în intervalul 2010-2020 la nivel de UAT - județul Satu Mare. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Scăderea populației în ultimele decenii are la bază trei cauze importante și anume: migrația internațională, planificarea familială, care prin diverse forme, a determinat reducerea numărului anual de nașteri pe parcursul perioadei de tranziție și mortalitatea ridicată.

Analiza grupelor de vârstă la nivel județean arată o situație demografică nefavorabilă.

Natura tendințelor demografice la nivel județean este variată, asemănându-se în unele situații cu cea de la nivel național și regional. Astfel, numărul de persoane vârstnice este aproximativ egal cu cel al persoanelor tinere, vârstnicii fiind, în anul 2021, cu doar cu 421 de persoane mai mulți ca cei tineri. Dacă în mediul urban vârstnicii sunt mai numeroși decât populația tânără, în mediul rural, la nivelul județului Satu Mare, acest raport se inversează, predominând populația tânără. Procentul ridicat de persoane dependente demografic (30,09%) format din tineri și vârstnici trebuie susținut economic de categoria de persoane apte de muncă (69,91%).

În ceea ce privește proporția de tineri, aceasta este mai scăzută cu 2,56% în mediul urban (6,21%) față de mediul rural (8,77%). Prin urmare, dependența populației tinere este mai scăzută în mediul rural, situația fiind favorabilă deoarece tinerii cresc rata de înlocuire a forței de muncă. Situația se datorează faptului că există o rată a natalității mai crescute în mediul rural față de mediul urban.

Conform datelor Eurostat, este preconizat că ponderea populației în vârstă de muncă va scădea până în 2100, în timp ce persoanele mai în vârstă vor reprezenta probabil o pondere în creștere din populația totală. Ca urmare a trecerii populației dintr-o grupă de vârstă în alta, aceeași sursă estimează că raportul de dependență a persoanelor vârstnice aproape se va dubla până în 2100.

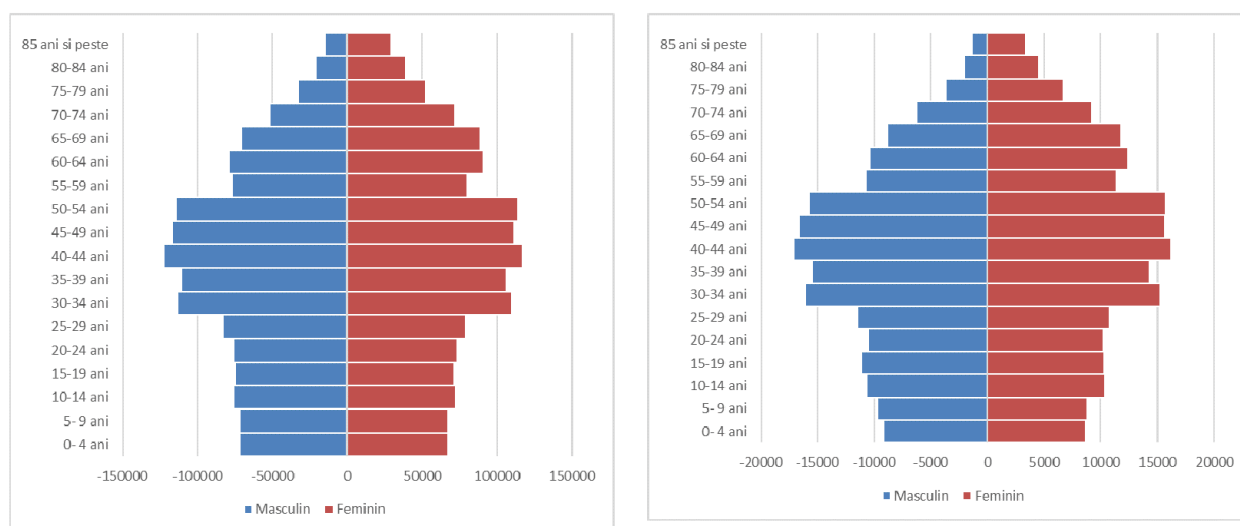
Se observă o diferență între mediul urban și mediul rural în ceea ce privește proporția persoanelor cu vârsta cuprinsă între 14-64 de ani. În mediul urban procentul este de 33%, iar în mediul rural este de 37% ceea ce evidențiază o stabilitate economică mai redusă la nivelul orașelor din județ.

În anul 2019 în România durata de viață se era de 75,9 de ani. În cazul sexului masculin aceasta era de 72,4 de ani, iar în cazul sexului feminin de 79,5 ani conform Raportului Național al stării de sănătate a populației din anul 2019. Diferența între cele două sexe este printre cele mai mari din Europa, iar evoluția duratei de viață a menținut aproape constantă această diferență de 7 ani (în scădere cu 1 an față de 2018) între cele două sexe de-a lungul ultimelor decenii, fapt ce sugerează un număr mare de persoane vârstnice singure.

În județul Satu Mare, în mediul rural procentul grupei de vârstă de peste 65 de ani este de 7,29%, fiind cu doar 0,515 mai scăzut decât în mediul urban. La nivel județean, procentul vârstnicilor din județul Satu Mare (15,10%) este mai scăzut decât la nivel național (17,39%) și regional (16,74%), indicând o dependență a populației vârstnice mai redusă decât cea specifică nivelului național și celui regional.

Piramidele demografice prezintă distribuția populației în funcție de sex și de grupele de vârstă de cinci ani. Fiecare bară corespunde ponderii sexului și grupe respective de vârstă din totalul populației (bărbați și femei împreună). Piramidele demografice (cea la nivel regional și cea la nivel județean) la data de 1 iulie 2021 sunt înguste în partea de jos și devin din ce în ce mai romboidală datorită categoriilor de populație din generația “baby-boom”, acest lucru fiind mult mai accentuat la nivel județean. Acestea sunt ca urmare a ratelor sporite de fertilitate de la mijlocul anilor 1960 (generația născută în cursul exploziei demografice postbelice, cunoscută ca “generația baby-boom”). Acești reprezentanți ai generației “baby-boom” continuă să reprezinte o parte importantă a populației în vârstă de muncă. Prima din aceste grupe de persoane de mari dimensiuni născute pe o perioadă de 20-30 de ani se apropie acum de vârsta pensionării. Majoritatea locuitorilor din generația “baby-boom” înaintează spre vârful piramidei demografice, astfel încât tranșa inferioară a populației în vârstă de muncă și baza devin din ce în ce mai înguste.

Figura 5.3. Structura pe sexe și grupe de vârstă în Regiunea de Nord-Vest (strânga) și în județul Satu Mare (dreapta). Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Principalele caracteristici demografice specifice arealului de studiu sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 5.1. Indicatori demografici principali în anul 2021. Sursa: INS - Baza de date Tempo Online.

Indicator	Medie rural	Medie urban	Județul Satu Mare	Regiunea Nord-Vest	România
Proporția persoanelor 0-14 ani (%)	8,77%	6,21%	14,99%	15,10%	14,57%
Proporția persoanelor 15-65 ani (%)	36,64%	33,26%	69,90%	68,15%	68,02%
Proporția persoanelor de 65 de ani și peste din populație (%)	7,29%	7,80%	15,10%	16,74%	17,39%
Raport dependență demografică (‰)	438,78	421,56	430,59	467,30	470,04
Coeficientul de dependență a persoanelor tinere (‰)	239,55	186,91	214,50	221,66	214,31

Indicator	Medie rural	Medie urban	Județul Satu Mare	Regiunea Nord-Vest	România
Coeficientul de dependență a persoanelor vârstnice (‰)	199,22	234,64	216,08	245,64	255,73
Rata înlocuirii forței de muncă (‰)	0,71	0,56	0,64	0,66	0,64
Raport de îmbătrânire demografică (‰)	0,83	1,25	1,00	1,10	1,19

Capitalul demografic din județul Satu Mare se concentrează în zone specifice (în proximitatea și în interiorul centrelor urbane).

La nivel județean, UAT-urile cu cea mai numeroasă populație, sunt municipiile Satu Mare (118.871 locuitori) și Carei (24.080 locuitori). Dintre comune, Turț are peste 8.000 de locuitori, dar niciuna nu se aproprie de pragul minim (de 10.000 locuitori) de înființare al unui oraș.

Deși se poate observa în majoritatea UAT-urilor din Satu Mare o tendință de scădere a numărului de locuitori determinantă în principal de migrație și de sporul natural negativ la nivelul întregului județ, factorii geografici și teritoriali, precum și polarizarea economică au condus treptat la o polarizare demografică.

În proximitatea municipiului reședință de județ, există UAT-uri cu un număr de peste 5.000 de locuitori, prefigurându-se un cluster cu o populație mai ridicată față de restul teritoriului. De altfel, aici se observă și cele mai mari creșteri ale populației în perioada 2010-2020, datorită fenomenului de suburbanizare. Este vorba în principal despre localitățile din jurul municipiului Satu Mare: orașele Arduș și Livada și comunele Lazuri, Vetis, Păulești, Odoreu, Medieșu Aurit. Un al doilea cluster ar putea fi în jurul orașului Negrești-Oaș, însă aici, deși comunele limitrofe au o populație peste 5.000 de locuitori, Turț este singura care a înregistrat creștere demografică în perioada analizată. Între aceste comune și municipiile adiacente sunt frecvente fluxurile de navetism rural-urban, fie pentru accesarea de servicii publice și alte dotări, fie pentru muncă.

Adițional, o populație mai numeroasă se constată în jurul municipiului Satu Mare (zona urbană și comunele limitrofe), în care infrastructura rutieră este mai dezvoltată – existența drumurilor europene/ naționale E81, E67, E58, DN19F și DN19A, precum și rețeaua de drumuri județene care asigură legătura între municipiu și comunele din zona urbană funcțională.

În 46% din comunele județului se înregistrează un număr mai scăzut de locuitori (sub 3.000), acestea fiind situate în special în partea de vest și sud a teritoriului analizat. Cu doar câteva excepții (Racșa, Agriș, Săuca, Terebești), restul comunelor înregistrează, nu doar un număr redus de locuitori ci și scăderi ale populației, unele chiar foarte accentuate (Cehal - 16,7%, Bogdand -12,4%, Bârsău -11,8%, Cămărzana -10,7%) în perioada 2010-2020. UAT-urile cu cea mai redusă populație (sub 1.500 de locuitori – pragul minim de înființare al unui UAT) sunt Săcășeni, Ciumești, Cămin și Urziceni. Deși aceste comune sunt grupate în vestul municipiului Carei, factorii ce contribuie la numărul scăzut al populației în comunele

enumerată este decăderea economică și demografică a zonei urbane, dar și accesibilitatea și lipsa unei infrastructuri rutiere dezvoltate. Comunele se află într-o zonă în care predomină declinul demografic.

Situația demografică din teritoriu prezintă următoarele particularități:

- UAT-uri cu cea mai scăzută populație (sub 1.500 de locuitori) sunt comunele: Urziceni, Săcășeni, Ciumești și Cămin.
- UAT-uri cu cea mai vizibilă creștere procentuală (între 11% și 50%) sunt comunele Odoreu, Păulești, Terebești, Vetiș și Viile Satu Mare urmate de cele cu o creștere procentuală situată între 0,10% - 10%: orașul Arduș și comunele Acâș, Agriș, Botiz, Călinești-Oaș, Căuaș, Certeze, Doba, Dorolț, Gherta Mică, Halmeu, Lazuri, Medieșu Aurit, Micula, Porumbesti, Săuca, Socond, Turț și Turulung.

Deși prezente în unele areale ale județului, fenomenele de îmbătrânire și depopulare, nu sunt dominante și nici nu prezintă forme accentuate. Prezența tinerilor este aproximativ egală cu cea a vârstnicilor și, deși este semnificativ numărul grupei de vârstă cu persoane apte de muncă cărora le revine presiunea de a susține economic numărul în creștere de pensionari, ratele înlocuirii forței de muncă sunt scăzute (0,64‰ la nivel județean și 0,56‰ în mediul urban). Aceste scăderi sunt cauzate în principal de migrația internă, dar și de migrația către străinătate.

Migrația externă și scăderea natalității au schimbat, în ritm rapid, structura pe vârste a populației din anul 1990 până în prezent. Ca urmare a acestor factori, precum și a creșterii speranței de viață, procesul de îmbătrânire demografică s-a accentuat. Ponderea tinerilor (14,99%) a fost devansată ușor de cea a vârstnicilor (15,10%), iar populația adultă deși a scăzut ca număr, a crescut procentual.

Probleme referitoare la raportul tinerilor din totalul populației unui UAT încep să se prefigureze în partea de vest a județului în jurul municipiului Carei, dar și în estul și sudul teritoriului (ex. Cehal, Bodgdand, Cămârzana, Orașu Nou, Valea Vinului, Bârsău). Totodată, procentul persoanelor vârstnice este mai mare în sud-estul județului Satu Mare, respectiv în zonele situate mai departe de cele două municipii, Satu Mare și Carei. Pe de altă parte, populația aptă de muncă din nord-est și vest este prezentă în procente ridicate în principal pe culoarele de transport rutier și feroviar dezvoltate, dar și în apropierea orașelor.

Zonele din jurul municipiilor Carei, Satu Mare și zona montană din partea de nord-est din apropierea orașului Negrești-Oaș prezintă o situație aparte în anul 2020. Pe de o parte, numărul copiilor este relativ mic, iar pe de altă parte, aici se concentrează populația aptă de muncă – cu vârste cuprinse între 15 și 65 de ani. În ceea ce privește persoanele vârstnice, aici se înregistrează printre cele mai mici valori, prin urmare situația dependenței demografice este favorabilă în momentul de față.

În schimb, pe viitor aceste arii, unde forța de muncă este mare, iar numărul copiilor este mic, vor înregistra scăderi ale ratei de înlocuire a forței de muncă și se va prefigura un deficit de forță de muncă cauzat de un viitor proces de îmbătrânire demografică. Așadar, provocarea autorităților publice pentru aceste zone va fi reprezentată de creșterea

atractivității UAT-urilor pentru familiile tinere prin dezvoltarea serviciilor și utilităților publice, dezvoltare economică și asigurarea condițiilor de îmbătrânire decentă și activă pentru actualii locuitori.

Astfel, la nivel județean, modelul tranziției demografice evidențiază trei cluster principale:

- Clusterul 1, ce concentrează forța de muncă a județului, dar unde, în câteva UAT-uri dependența demografică va crește în următorii ani;
- Clusterul 2, în care valoarea procentuală a populației tinere este peste valoarea celei înregistrată la nivelul județului și depășește procentul populației bătrâne;
- Clusterul 3, cu o populație îmbătrânită sau în curs de îmbătrânire.

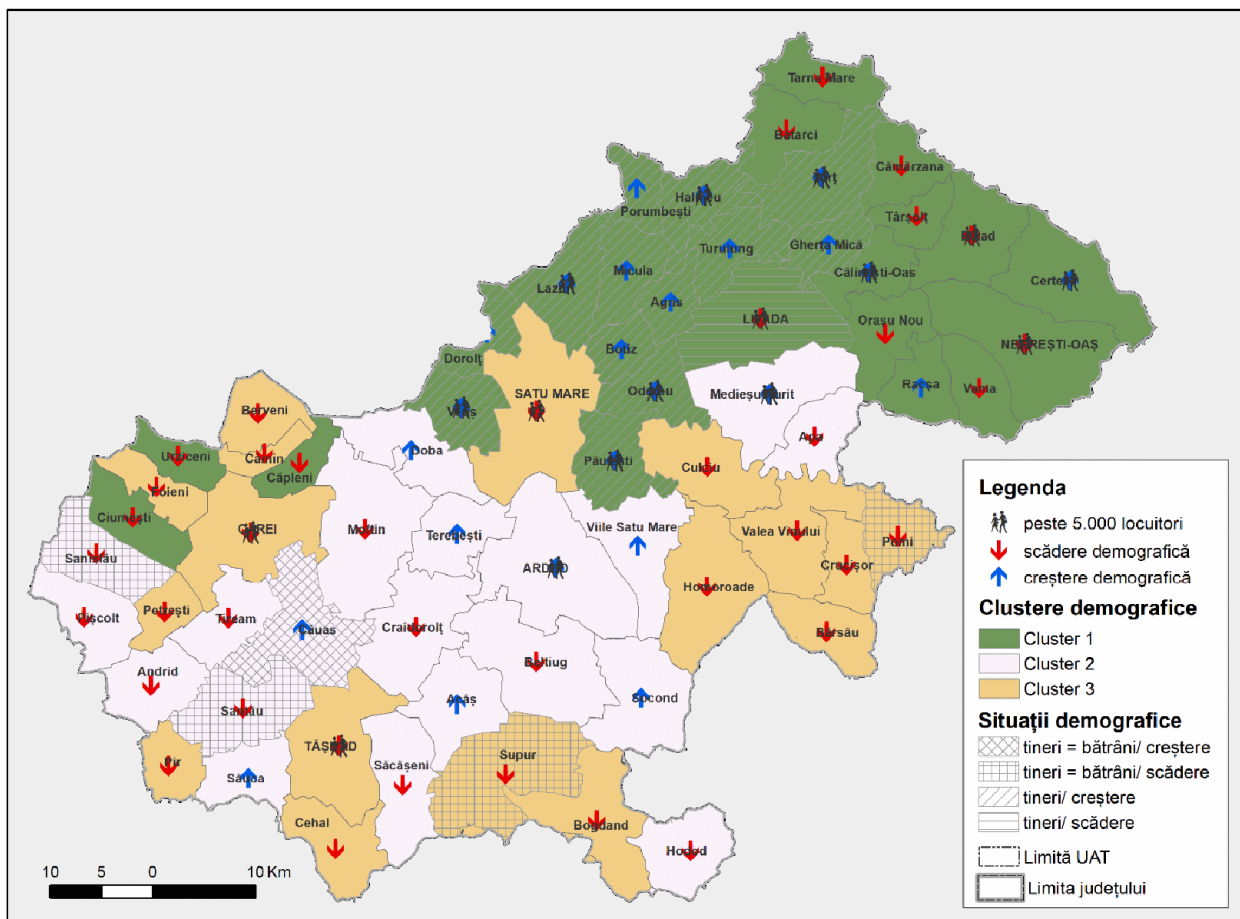

Figura 5.4. Clusterle demografice din județul Satu Mare în anul 2020.

Clusterul 1, care concentrează cele mai multe UAT-uri (43%), iar grupa dominantă de vârstă este cuprinsă între 15 și 64 de ani, este evidențiat în partea de nord și nord-vest a județului. Analiza celor trei categorii de vârstă, arată faptul că în jumătate din cele 28 de UAT-uri din primul cluster, tinerii dețin o pondere mai mare decât cea a bătrânilor, ceea ce înseamnă că gradul de dependență al grupei tinere este mai ridicat decât cel al grupei îmbătrânite. Cu excepția orașului Livada, în 13 unități administrative, deși predomină

grupa adulților, grupa de vârstă 0-14 ani depășește procentul celei peste 65 de ani, iar tendința demografică din ultimul deceniu a fost pozitivă.

Tot acest cluster se suprapune cu 11 din cele 15 UAT-uri cu o populație de peste 5.000 de locuitori. Numărul ridicat de locuitori se datorează și unei accesibilități mai crescute în teritoriu, precum și unei dezvoltări economice mai prielnice față de restul județului.

Cel de-al doilea cluster cuprinde zona care grupează UAT-urile în care predomină tinerii (31%). La cele 20 de UAT-uri cu un procent ridicat de persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 15 ani se pot adăuga alte UAT-uri cu valori peste 14,99% (valoarea medie la nivelul județului), dar în care situațiile demografice indică două situații:

- o tendință de risc prin scăderea demografică înregistrată în ultimul deceniu și prin faptul că și celelalte categorii de vârstă au valori mari (Sântău, Sanislău, Supur și Pomi);
- o tendință pozitivă, prin valorile pozitive ale sporului natural: Căuaș.

O situație aparte o reprezintă și UAT-urile care se încadrează în primul cluster, dar în care și grupa celor cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani are valori mari, iar trendul demografic a fost pozitiv în ultimul deceniu, chiar dacă unele creșteri au fost sub 1%: Vetiș, Dorolț, Lazuri, Micula, Porumbești, Halmeu, Turț, Gherța Mică, Turulung, Agriș, Botiz, Odoreu și Păulești.

Cel de-al doilea cluster cuprinde comunele din zona central-sudică a județului Satu Mare.

Din punct de vedere teritorial clusterul 3 are mai multe concentrări neconectate în teritoriu, dar care cele mai multe se află localizate în jumătatea sudică a județului:

- zona central-estică (municipiul Satu Mare și comunele Culciu, Homoroade, Valea Vinului, Crucișor, Bârsău și Pomi);
- zona sudică (Bogdand, Supur, Cehal, Tășnad și Pir);
- zona central-vestică (Bervenii, Cămin, Careii, Petrești, Foieni).

Al treilea cluster este caracterizat de predominanța grupei de vârstă de peste 65 de ani și de îmbătrânire demografică. Astfel, se observă o suprapunere al acestui cluster peste zonele ce au înregistrat scăderi ale populației, în perioada 2010-2020.

Situația demografică din teritoriu prezintă următoarele particularități:

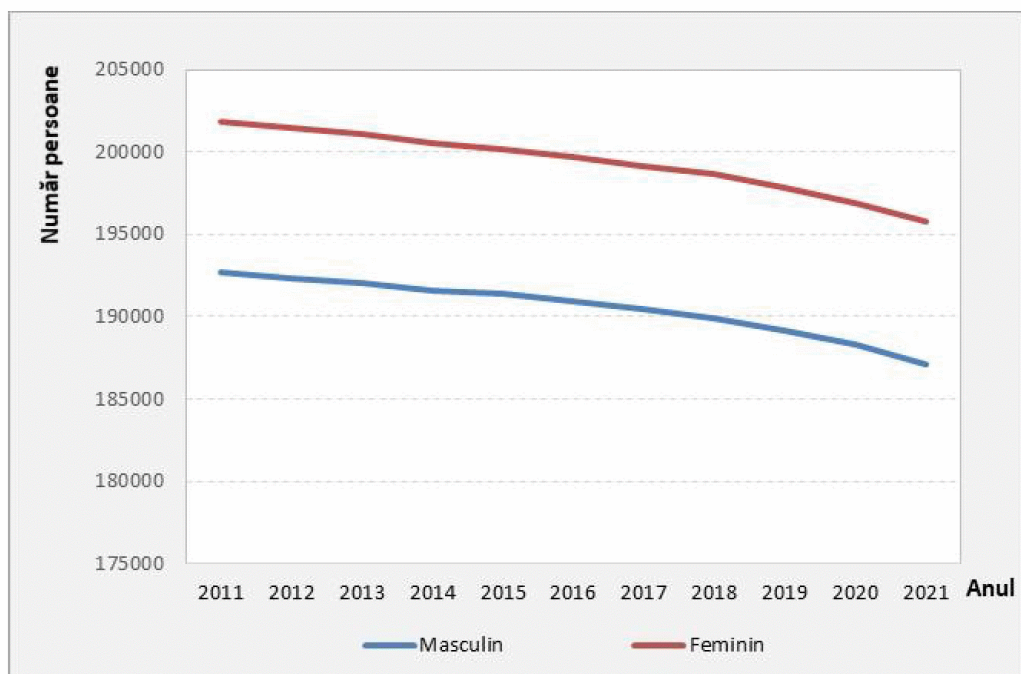
- UAT-uri unde este presiune pe forța de muncă din cauza numărului relativ mare de bătrâni și tineri: orașul Ardud și comunele Acâș, Andrid, Apa, Beltiug, Bogdand, Cehal, Crucișor, Hodod, Homoroade, Săuca, Socond, Supur și Terebești.
- Comune cu forță de muncă scăzută, dar care vor crește în următorii ani: Acâș, Doba, Medieșu Aurit, Săuca, Socond și Terebești.
- UAT-uri unde numărul vârstnicilor este peste media județeană: municipiile Satu Mare și Careii, orașul Tășnad și comunele Bârsău, Bogdand, Cămin, Căpleni, Căuaș, Cehal, Ciumești, Crucișor, Culciu, Doba, Foieni, Hodod, Homoroade, Orașu Nou, Petrești, Pir, Pomi, Sanislău, Sântău, Supur, Urziceni și Valea Vinului.

5.2. Structura populației

Structura pe grupe de vârstă a populației din județul Satu Mare a fost tratată anterior.

În ceea ce privește structura populației pe sexe, în județul Satu Mare se menține tendința națională și regională, remarcându-se preponderența persoanelor de sex feminin. Astfel, la nivelul anului 2020, 51,12% din totalul populației județului Satu Mare era reprezentată de femei, în vreme ce ponderea persoanelor de sex masculin era de 48,87%. Privind populația județului prin prisma împărțirii pe genuri, se observă faptul că pe toată perioada analizată (2010-2020) structura populației este una omogenă, existând diferențe mici între persoanele de gen masculin și feminin. În anul 2010 la nivelul județului erau 202.373 de persoane de sex feminin și 193.169 de persoane de sex masculin, iar în anul 2020 erau 196.917 de persoane de gen feminin și 188.273 de persoane de gen masculin (figura 5.5).

Evoluția populației pe sexe, indică o scădere atât la femei de 2,69%, cât și la bărbați de 2,53% în perioada 2010–2020.

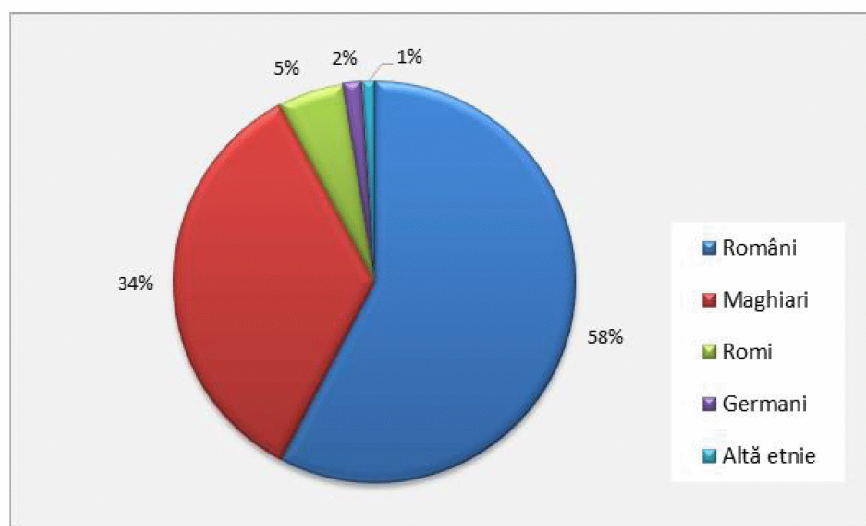
Figura 5.5. Distribuția populației pe sexe și evoluția acestora în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Un aspect important de menționat este că, în județul Satu Mare, până la vârsta de 55 de ani, numărul persoanelor de sex masculin este mai mare comparativ cu cel al persoanelor de sex feminin. După această vârstă crește numărul femeilor, devenind semnificativ mai mare comparativ cu numărul persoanelor de sex masculin, pe măsură ce grupa de vârstă crește. Astfel, se concluzionează că se manifestă o mortalitate crescută în rândul bărbaților cu vârsta de peste 55 de ani.

În județul Satu Mare, alături de comunitatea românească majoritară, sunt prezente diferite comunități etnice, cu tradiții culturale, lingvistice și religioase specifice, diversitatea etnică fiind foarte ridicată în județ.

Conform recensământului din anul 2011, populația minoritară reprezintă un procent important de circa 42% din totalul locuitorilor. Astfel, românii reprezentau 57,7%, în timp ce principala minoritate era reprezentată de comunitatea maghiară în procent de 34,5%, urmată de romi (5,3%) și germani (1,5%), în timp ce alte etnii reprezentau 1% din populația județului (figura 5.6).

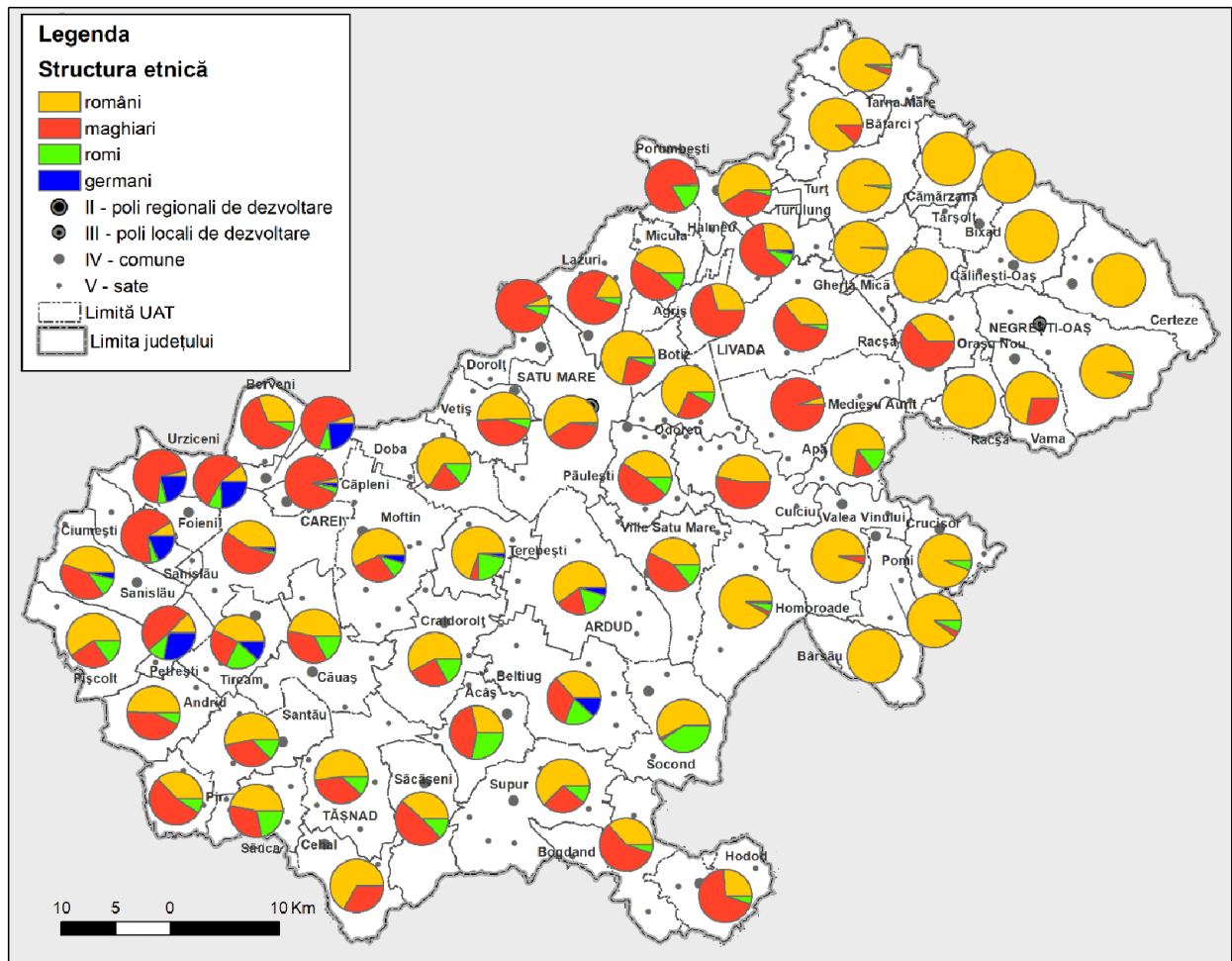
Figura 5.6. Structura etnică în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Recensământul populației și al locuințelor 2011.

În privința structurii etnice, la nivelul județului Satu Mare există următoarea situație:

- 15 UAT-uri cu o populație majoritară de etnie română (peste 80%);
- 18 UAT-uri cu o populație de etnie română peste 50%;
- 3 UAT-uri cu populație majoritară maghiară (peste 80%): Cămin, Dorolț și Porumbești;
- 15 UAT-uri cu o populație maghiară de peste 50%.

În figura de mai jos este reprezentată structura populației la nivel de UAT după etnie. Eterogenitatea etnică se reflectă și în structura pe UAT-uri unde situația este însă diferențiată. Maghiarii reprezintă minoritatea etnică cu cel mai mare procent în cele mai multe UAT-urilor. A doua minoritate reprezentativă este formată din romi care se regăsesc în procente mai mari în comunele Socond, Acâș, Terebești, Săuca, Porumbești, Apa, Pișcolț și Tiream. Etnicii germani sunt concentrați în așezările din partea de vest, în Petrești, Ciumești, Foieni, Urziceni, Tiream, Beltiug, precum și în orașul Ardud, aflate în interiorul județului. Zona montană concentrează comunele în care românii sunt majoritari (peste 95%): Cămârzana, Certeze, Bârsău, Călinești-Oaș.

Figura 5.7. Structura etică a populației. Sursa datelor: INS.

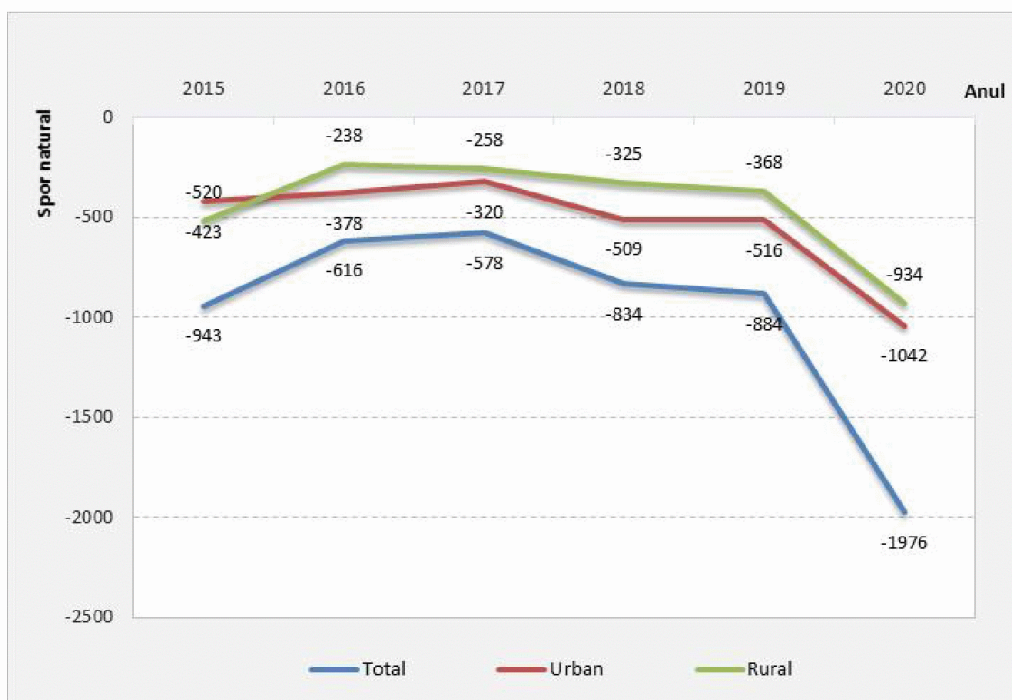
5.3. Mișcarea naturală a populației

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților vii și numărul persoanelor decedate în anul de referință. La nivelul Regiunii Nord-Vest sporul natural este nu doar negativ, dar și într-o continuă scădere. Astfel, în anul 2010 sporul natural era de -4.007 persoane, acesta ajungând în 2020 la -12.141.

La nivelul județului Satu Mare, analiza datelor statistice din ultimii 10 ani, indică o scădere a sporului natural cu 113,4% de la valoarea de -921 în anul 2010 la valoarea de -1.966 în anul 2020 (figura 5.8). Din datele analizate, se poate observa faptul că ponderea cea mai mare în cadrul sporului natural negativ al județului Satu Mare o are mediul urban (-237%).

Rata sporului natural al populației este un indicator care măsoară diferența algebrică între rata natalității și rata mortalității generale a populației. La nivel național, rata sporului natural la 1.000 de locuitori în anul 2020 a fost de -6,2‰, la nivelul Regiunii Nord-Vest a fost de -4,8‰, în timp ce rata sporului natural la 1.000 de locuitori a județului Satu Mare pentru același an de referință a fost de -6‰.

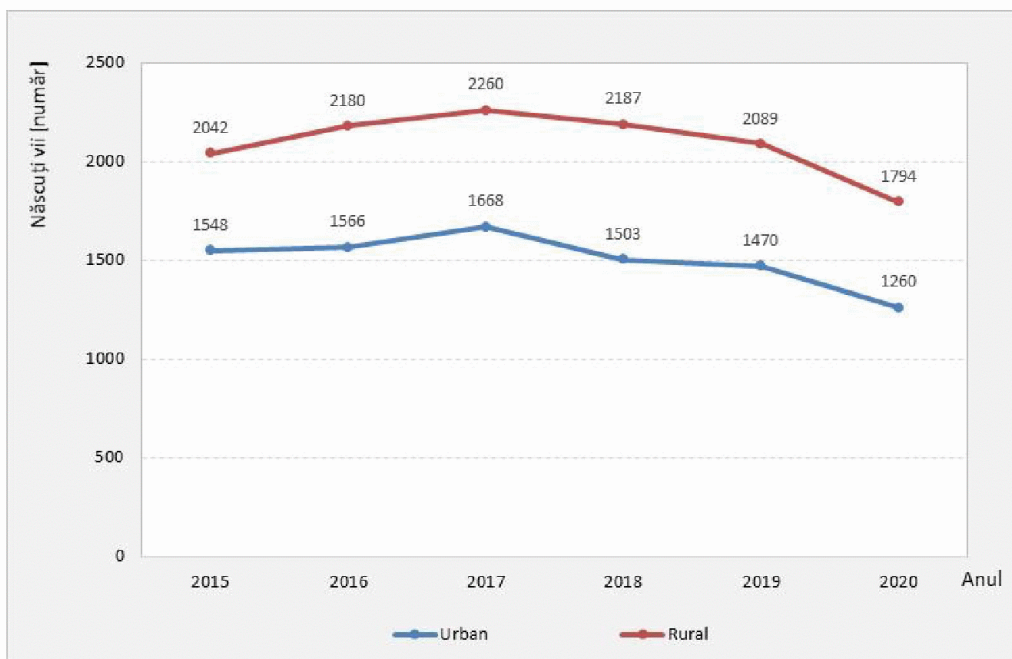

Figura 5.8. Evoluția sporului natural în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Referitor la numărul de nașcuți vii la nivelul județului Satu Mare, analizând datele statistice disponibile în baza de date Tempo Online, se observă un trend descendent, numărul nașcuților vii scăzând de la 3.618 în anul 2010 la 3.054 în anul 2020 (figura 5.9).

Figura 5.9. Evoluția numărului de nașcuții vii în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În ceea ce privește distribuția numărului de născuți vii pe mediul urban și rural, valorile aferente acestora sunt net superioare în mediul rural față de cel urban pe parcursul perioadei de referință 2010–2020. Astfel, analizând perioada de referință, se observă că în ultimii ani ponderea născuților vii în mediul rural depășește pe cea a născuților vii din mediul urban.

În ceea ce privește decesele înregistrate la nivelul județului Satu Mare, numărul acestora a ajuns în anul 2020 la 5.020, cu 10,5% mai multe decese decât în anul 2010 când au fost înregistrate 4.539 de cazuri (figura 5.10). În cadrul acestor cifre, o pondere mai mare o au cazurile de deces din mediul rural.

Având datele care indică o scădere a natalității și o creștere a numărului de decese se înțelege faptul că ambii indicatori cauzează trendul descendent al sporului natural de la nivelul județului Satu Mare.

Figura 5.10. Evoluția numărului de decese în județul Satu Mare.

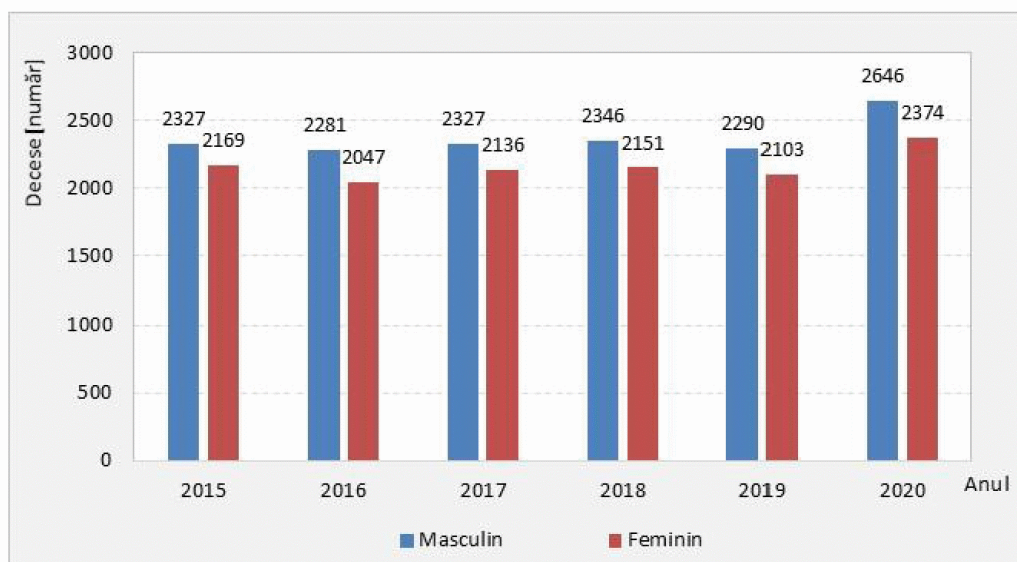
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Structurarea deceselor din județul Satu Mare din anul 2020, pe grupe de vârstă, oferă un grafic a cărui pantă începe o ascensiune mai pronunțată începând cu vârsta de 40 de ani, până la această grupă înregistrându-se 155 de cazuri de deces din totalul de 5.020 înregistrate în anul 2020 (figura 5.11).

Analizând graficul cazurilor de deces pe sexe de la nivelul județului Satu Mare, se observă faptul că în perioada de referință 2010–2020 numărul persoanelor decedate de gen masculin este mai mare decât cel al persoanelor de gen feminin, indicând o supramortalitate masculină la nivel județean. În anul 2010, 53,3% din numărul total de decedați au fost de gen masculin, în timp ce la finalul perioadei de analiză (anul 2020) acest procent a mai scăzut ușor la 52,7% din numărul total de cazuri (figura 5.12).

Figura 5.11. Decese repartizate pe grupe de vârstă la nivelul județului Satu Mare în anul 2020.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Figura 5.12. Evoluția numărului de decedați pe sexe la nivelul județului Satu Mare.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

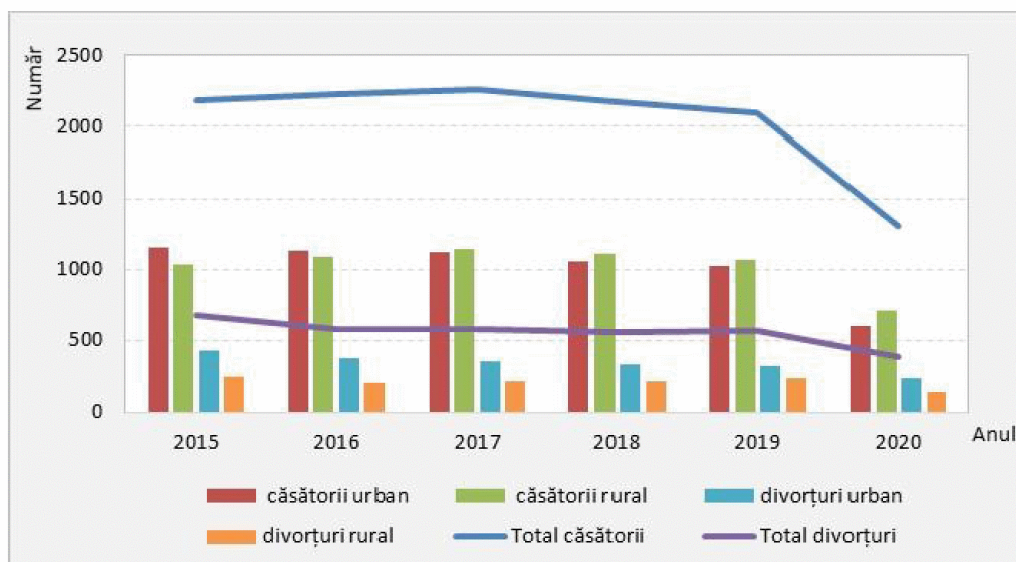
Principalele cauze de deces de la nivelul județului Satu Mare sunt reprezentate de bolile aparatului circulator, acestea cauzând în anul 2020 un număr de 2.635 de decese din numărul total înregistrat (52,49%), urmate de bolile aparatului respirator (17% – 858 de cazuri) și tumorile (16% – 804 cazuri), restul afecțiunilor având procente mici (boli ale aparatului digestiv – 5,81%, leziuni traumatice, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe – 2,86% și alte cauze – 2,29%).

Starea civilă a populației, împreună cu alte caracteristici socio-demografice, influențează în mod direct rata de creștere a populației, participarea la activitatea economică, nivelul de

instruire al populației și implicit, comportamentele de consum, influențând evoluția societății în ansamblu.

În județul Satu Mare situația nupțialității, fenomen demografic care implică numărul căsătoriilor într-un anumit an este net superioară față de rata divorțialității. În județul Satu Mare numărul de căsătorii efectuate într-un an este relativ liniar, cu excepția anului 2020 când numărul acestora a scăzut cu 38% față de anul anterior (figura 5.13). Acest fapt poate fi asociat situației epidemiologice care a impus interzicerea evenimentelor cu un număr mare de persoane, acest lucru determinând multe cupluri să amâne încheierea unei căsătorii care, în mod tradițional, este însoțită de o petrecere la care de obicei participă un număr mare de invitați. În perioada 2010-2020, media căsătoriilor este de 2.088,4 ceremonii pe an.

Referitor la vârsta medie a soților în momentul încheierii căsătoriei, aceasta este în general mai ridicată în cazul bărbaților. Astfel, în anul 2010 în mediul urban, vârsta medie a unui bărbat la momentul încheierii căsătoriei era de 30,7 ani, în timp ce vârsta medie a unei femei era de 27,3 ani. Aceste valori scad însă în mediul rural la 28,4 ani pentru bărbați și 24,5 ani pentru femei. În anul 2020 media vârstei a crescut la 31,6 ani în mediul urban și la 29,4 ani în mediul rural, cu diferențieri pe cele două sexe.

Figura 5.13. Evoluția numărului de căsătorii și divorțuri pe medii de rezidență și la nivelul județului Satu Mare. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Conform datelor din perioada analizată, în 2020 numărul divorțurilor a fost de 388, cu 45,27% mai mic comparativ cu anul 2010 (709 divorțuri) și cu 31% mai mic față de anul 2019. De asemenea, datele ne arată faptul că numărul divorțurilor este mai mare în mediul urban decât în mediul rural, unde începând cu anul 2017 și numărul căsătoriilor este mai mare (figura 5.13).

În ceea ce privește ratele de fertilitate, acestea urmăresc un trend descendent. În anul 2010, rata de fertilitate era de 37,7 născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă,

comparativ cu anul 2020 când același indicator înregistra o valoare de 32,2 născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă (figura 5.14).

Figura 5.14. Evoluția ratelor de fertilitate la nivelul județului Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Din punctul de vedere al fertilității pe grupe de vârstă, ratele cele mai mari se regăsesc în grupa 25–29 de ani (cu o rată de 75,8 de născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă în anul 2020), urmate de grupele 20–24 de ani (cu o rată de 61,1 în același an de referință) și 30–34 de ani (având o rată de 49,2 de născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă la nivelul anului 2020). Rata cea mai mică de fertilitate este atribuită grupei 45 – 49 de ani, aceasta fiind de 0,6 născuți vii la 1000 de femei de vârstă fertilă în anul 2020.

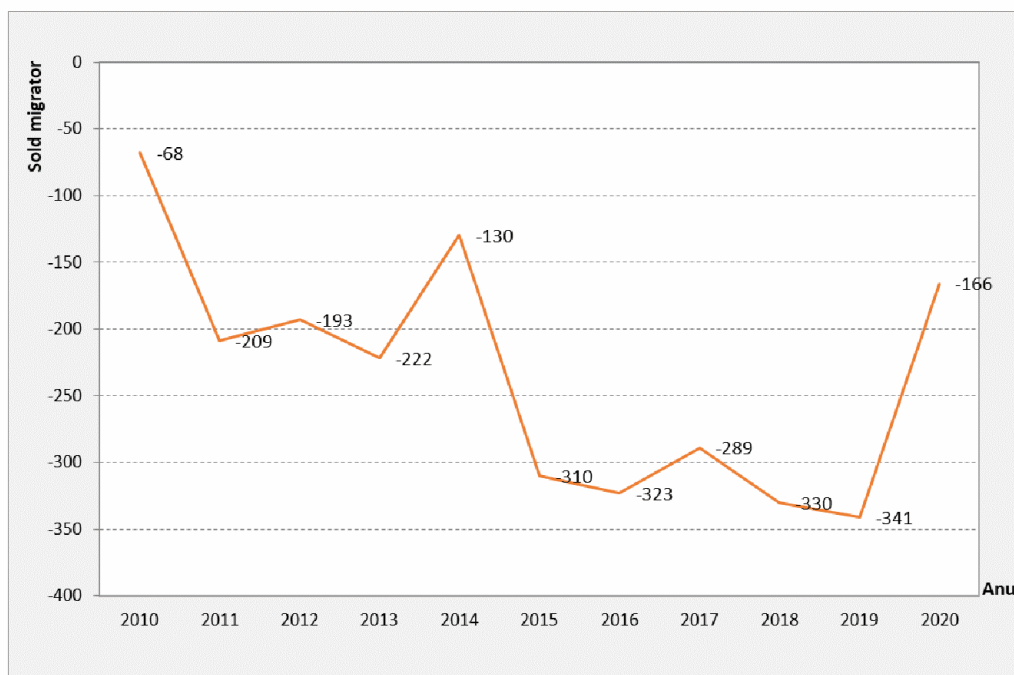
5.4. Mișcarea migratorie a populației

Mișcarea migratorie a populației desemnează forma de mobilitate geografică ce reprezintă schimbarea statutului rezidențial. Diferența dintre numărul persoanelor venite și a celor plecate denotă tendința de a părăsi județul.

Migrația este influențată de o combinație de factori economici, politici, sociali și de mediu: fie în locul de origine al unui migrant (factori de impuls), fie în locul de destinație (factori de atracție). Din punct de vedere istoric, se consideră că relativa prosperitate economică și stabilirea politică din UE au exercitat un efect de atracție considerabil asupra migrației. Cu toate acestea, este aproape sigur că stabilirea de domiciliu, considerată individual nu va reuși să inverseze tendința actuală de îmbătrânire a populației înregistrată.

La nivelul țării, mișcarea migratorie se manifestă prin două componente, și anume mișcarea internă ce se desfășoară pe teritoriul acesteia, între regiunile sale, și migrația externă reprezentată de emigrarea locuitorilor țării respectiv către alte state.

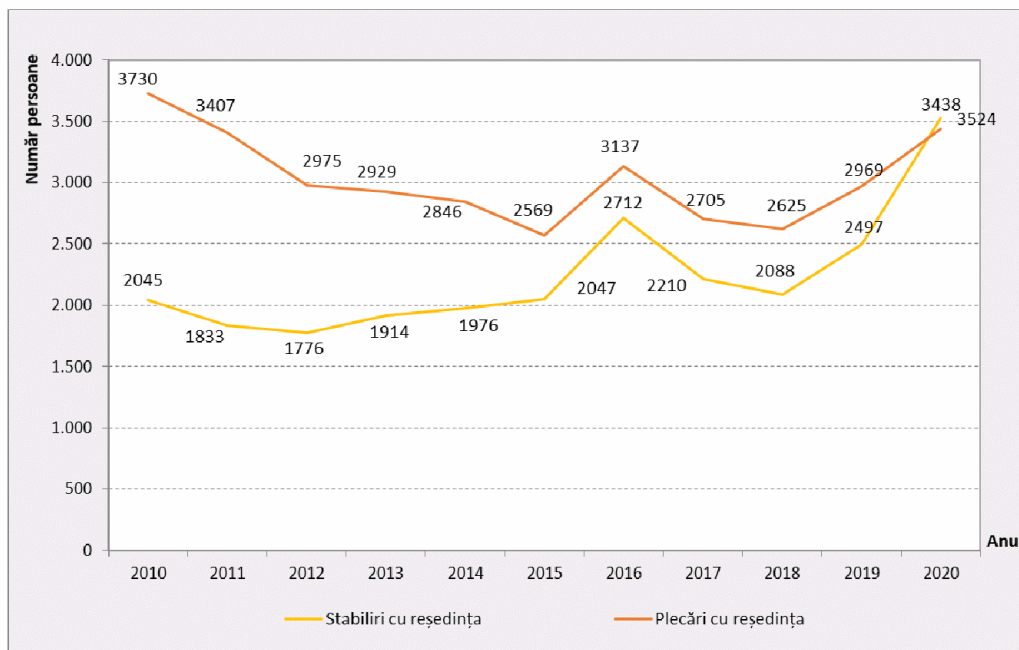
În vederea surprinderii fenomenului demografic al migrației populației, au fost analizate seriile de date publicate de INS în ceea ce privește stabilirile și plecările cu domiciliul înregistrate la nivelul județului Satu Mare în perioada 2010 – 2020. Analiza a reliefat faptul că în cadrul județului fenomenul de migrație a populației este susținut atât de creșterea numărului de persoane care aleg să părăsească județul, dar și de scăderea numărului de persoane care consideră că județul Satu Mare oferă oportunități pentru un trai mai bun. Astfel, față de anul 2010, numărul persoanelor sosite în județ a scăzut cu 17,7% în anul 2020, în timp ce în același interval de timp numărul persoanelor plecate din județ a scăzut cu 15%, aspecte ce s-au transpus în modificarea soldului migrației cu 144,11% în sens negativ, atingându-se în anul 2020 valoarea de -166 de la -68 cât era în anul 2010 (figura 5.15).

Figura 5.15. Evoluția soldului migrator în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

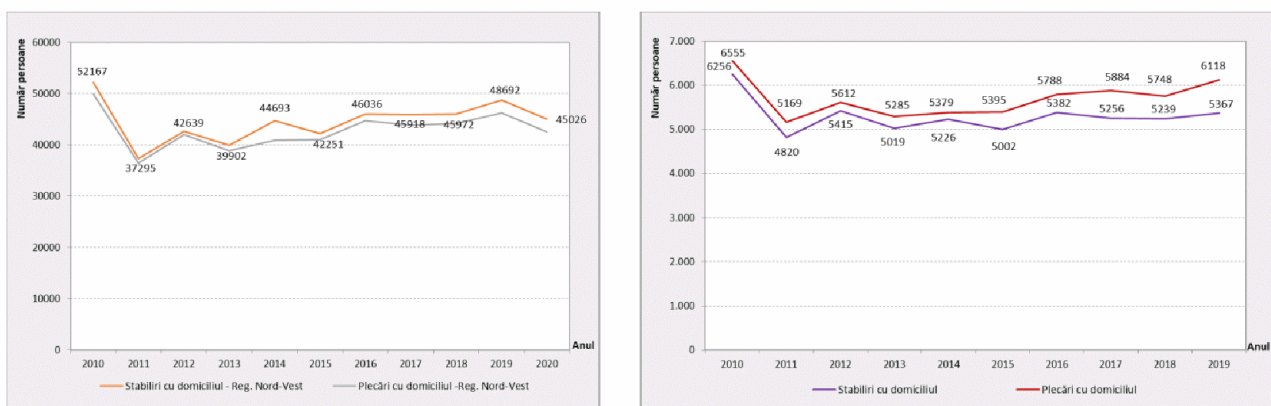
În ceea ce privește schimbările de domiciliu, rezultate atât din migrația internă cât și din cea externă, se remarcă faptul că Regiunea Nord-Vest prezintă o tendință pozitivă, la nivelul anului 2020, diferită de trendul negativ înregistrat la nivel național. Astfel, Regiunea Nord-Vest a înregistrat un număr de 42.552 persoane plecate și 45.026 persoane sosite, regiunea câștigând astfel aproximativ 2.500 de locuitori. Dacă până în anul 2020, soldul schimbărilor de reședință a fost negativ, la nivelul județului Satu Mare, în anul 2020 acesta înregistrează o valoare pozitivă (+86), plecările cu reședința fiind 3.438, iar stabilirile de reședință 3.524 (figura 5.16).

Figura 5.16. Evoluția soldului migrator în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Dacă tendința generală din ultimul deceniu era de plecare din județ, anul 2020 a introdus o schimbare care se poate dovedi a fi cauzată de particularitățile impuse de criza sanitară, persoanele plecate din țară pentru a munci în străinătate au fost forțate să se reîntoarcă în urma pierderii locurilor de muncă din străinătate (figura 5.17). Este posibil ca această tendință pozitivă să nu se păstreze însă pe viitor. Totuși dacă urmărim evoluția sosirilor și plecărilor cu domiciliu situația este defavorabilă pentru județul Satu Mare.

Figura 5.17. Evoluția sosirilor și plecărilor cu domiciliu din Regiunea de Nord-Nest (stânga) și din județului Satu Mare (dreapta) în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Județul Satu Mare a înregistrat o scădere procentuală a populației de 0,12% în urma mișcării migratorii numai în anul 2020. Astfel, evoluția în timp a numărului și structurii populației este și rezultatul mișcării migratorii.

La nivel național există o tendință pronunțată de mobilitate spațială a populației, fenomen ce își face simțită prezența și în județul Satu Mare, însă într-o măsură mai mică, atât prin mobilitate internă, cu orientarea cetățenilor către alte unități administrativ teritoriale, între mediul rural și cel urban, dar și prin migrațiune internațională.

Importanța studierii și înțelegerii indicatorului este dată de faptul că mutările de reședință sunt consecința unui cumul de factori cum ar fi nivelul de trai scăzut, sărăcia, lipsa locurilor de muncă, probleme etnice, crize financiare, în timp ce stabilirea locurilor de reședință se bazează pe factori precum nivelul de trai mai ridicat, salarii mai ridicate, posibilitatea găsirii unui loc de muncă mai bun, etc.

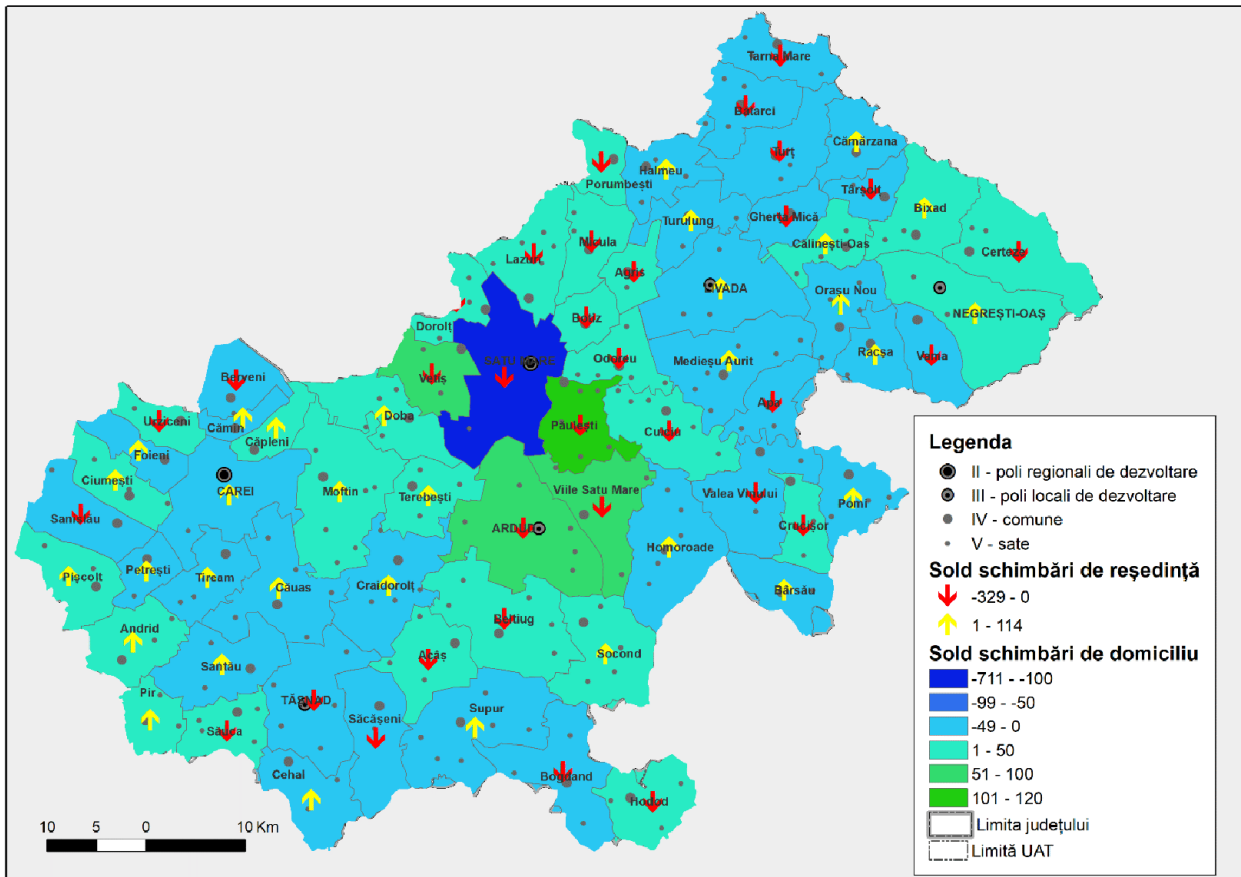
Principalele cauze care pot determina creșterea numărului de persoane care migrează spre alte zone pot fi cele care depind de disfuncțiile economice, acesta fiind un motiv pentru care dezvoltarea durabilă a județului este imperios necesară pentru a asigura o retenție a populației în județul Satu Mare.

Zona cea mai afectată de un sold al schimbărilor de domiciliu cu valori negative este situată în partea de nord și de sud a județului. Cel mai puternic afectat este municipiul Satu Mare, al cărui sold de schimbări de domiciliu este de -711 și sold de schimbări de reședință este de -389 în anul 2020. Astfel, în ceea ce privește soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația internațională), la nivel județean valoarea este de 5.144 stabiliri. Se observă din tabelul de mai jos că principalele stabiliri au loc în mediul urban, media fiind de 250, în comparație cu mediul rural în cadrul căruia valoarea este de 34. Cele mai multe plecări cu domiciliu, dar și cu reședința se înregistrează în mediul urban, unde solduri migratorii au valori negative (figura 5.18).

Tabelul 5.2. Indicatori ai mișcării migratorii - anul 2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Indicator	Medie rural	Medie urban	Județul Satu Mare	Regiunea Nord-Vest	România
Stabiliri de reședință	34	250	3.524	45.713	278.961
Plecări cu reședința	28	301	3.438	42.215	278.961
Soldul schimbărilor de reședință	396	-310	86	3.498	0
Stabiliri de domiciliu (inclusiv migrația internațională)	55	316	5.144	45026	399.819
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	49	445	5.571	42552	388.600
Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația internațională)	6	-129	-427	2.474	11.219
Creșterea numărului populației în urma mișcării migratorii (%)	0	-0,07	-0,12	0,08	0,05

Figura 5.18. Migrația în județul Satu Mare în anul 2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

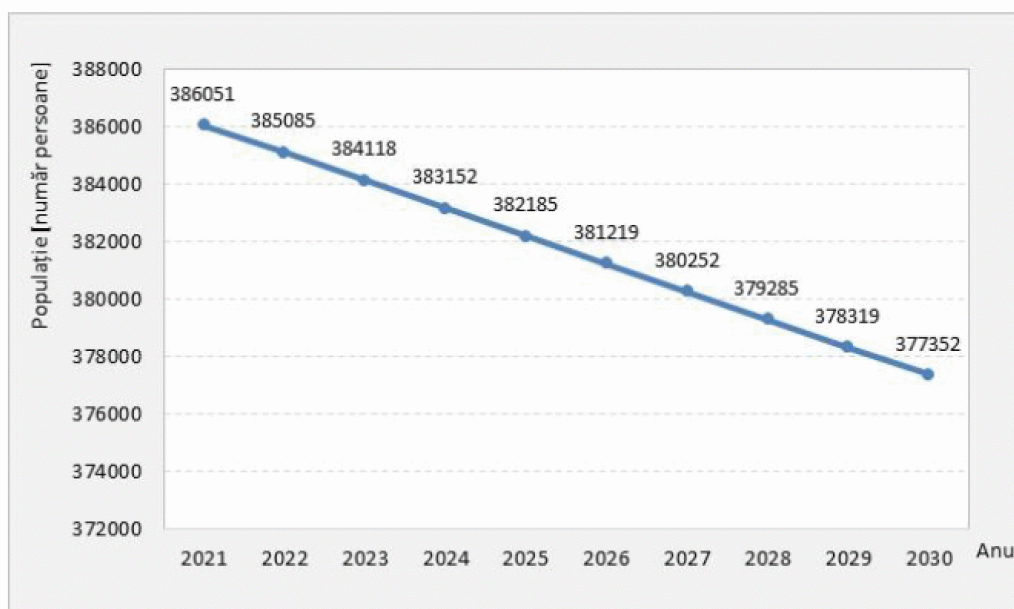
Zona cea mai atractivă din punct de vedere al stabilirii de domiciliu este reprezentată de partea centrală a județului, în comunele din jurul municipiului Satu Mare, dar și în câteva areale din nord-estul și sud-vestul județului unde și valorile soldului schimbărilor de reședință este pozitiv (Pișcolț, Andrid, Pir, Ciumești, Călinești-Oaș, Bixad și orașul Negrești-Oaș).

5.5. Prognoza populației

Prognoza populației evidențiază o scădere considerabilă a numărului de locuitori până în anul 2060. Conform documentului “Proiectarea populației României în profil teritorial, la orizontul anului 2060”, schimbarea demografică între anul 2015 și anul 2060 evidențiază o scădere, la nivel regional, de aproximativ -24%. Conform datelor de la Institutul Național de Statistică al României, pentru județul Satu Mare, în varianta optimistă, este prevăzută o scădere de aproximativ 21% (-56.630 locuitori) până în anul 2060, iar în varianta pesimistă se preconizează o scădere de 53,44% (-115.008 locuitori).

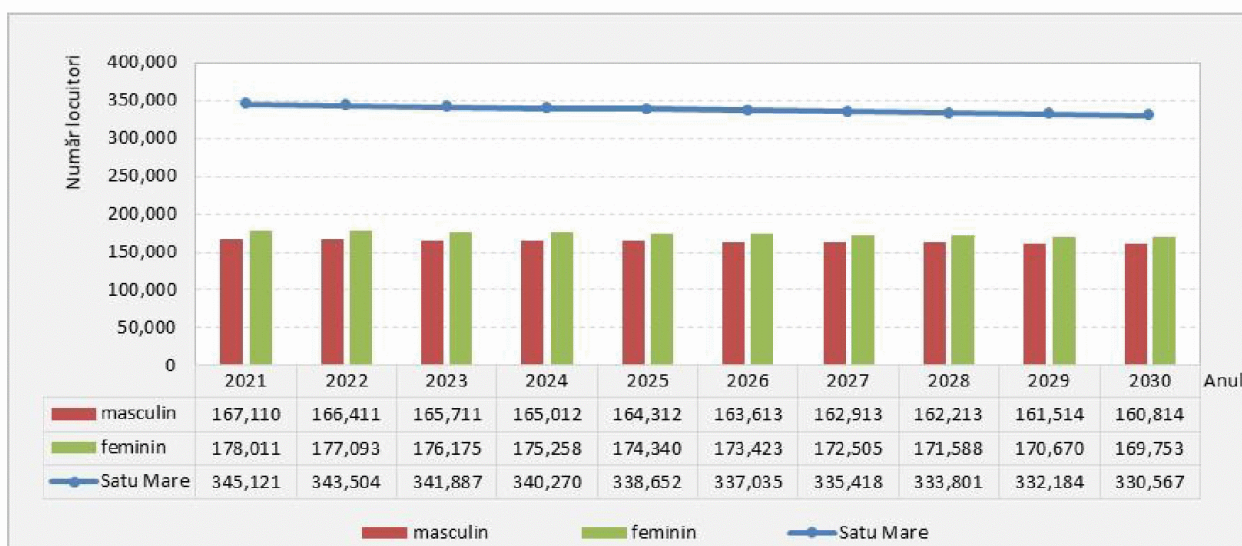
În orizontul de timp apropiat, în perioada 2020-2030, potrivit prognozei medii, în județul Satu Mare populația va scădea cu 6,8%. Conform variantei constante, populația va scădea cu

8,1%, iar potrivit variantei de prognoză optimiste, numărul de locuitori va scădea cu 5,68%. Așadar, județul Satu Mare va fi afectat de o ușoară scădere a numărului de locuitori în următorii 10 ani, indiferent de tipul de prognoză. Prin urmare, în ceea ce privește evoluția populației de la nivelul județului Satu Mare, în perioada 2021–2027 se estimează faptul că numărul de cetățeni rezidenți se va micșora cu un procent de 1,60% față de anul 2020 în care populația este de 387.918 de cetățeni, diferența care se preconizează între anul 2020 și 2027 fiind de 6.166 de persoane (figura 5.19).

Figura 5.19. Evoluția populației rezidente a județului Satu Mare în perioada 2021-2030.

În ceea ce privește repartitia scăderii populației pe medii, se estimează că în perioada 2021-2027, 4,93% din scădere va fi atribuită populației din mediul urban și 1,37% din scădere va viza populația care provine din mediul rural (figura 5.20).

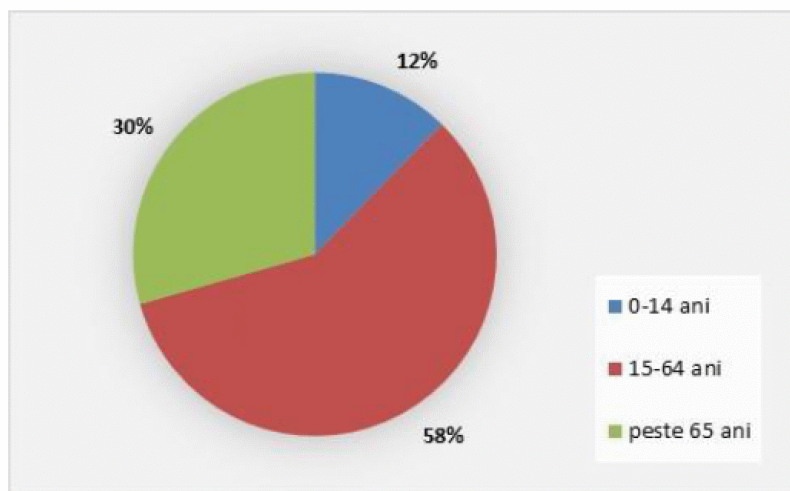

Figura 5.20. Previziunea populației rezidente a județului Satu Mare în perioada 2021-2030.

În ceea ce privește prognoza populației pe sexe, se observă o accentuare a diferenței de între populația de feminină și cea masculină. Pentru anul 2030 se estimează că populația de gen masculin se va reduce cu un procent de 3,7% care transpus în valoare absolută totalizează un număr de 6.296 de persoane, ajungând la un număr de 160.814 de persoane de la 167.110 cât este estimarea pentru anul 2021.

Scăderea estimată atribuită persoanelor de gen feminin pentru anul 2030 față de 2020 este de 4,6%, procent care reflectă o scădere cu un număr de 8.258 persoane de gen feminin. Astfel, în anul 2030 se preconizează că populația de gen feminin de la nivelul județului Satu Mare va fi de 169.753 de persoane față de 178.011 cât este valoarea estimată pentru anul 2021.

Un factor important este reprezentat de migrația externă, care va influența procentul grupelor de vârstă și modul de îmbătrânire demografică. Numărul de tineri cu vârsta cuprinsă între 0-15 ani se va continua să scadă în această perioadă, în timp ce numărul de vârstnici va crește odată cu durata medie a vieții locuitorilor. Astfel dependența demografică a populației va reprezenta o problemă în ceea ce privește forța de muncă (figura 5.21).

Figura 5.21. Previziunea privind repartitia populației pe grupe de vârstă la nivelul județului Satu Mare în perioada 2021-2030.

Fenomenul de îmbătrânire a populației este determinat și de descreșterea ratei fertilității și de speranță de viață mai ridicată. Rata scăzută a natalității și creșterea duratei de viață contribuie la transformarea piramidei populației în județul Satu Mare, prin îngustarea bazei.

6. DEZVOLTARE TERITORIALĂ

6.1. Organizarea administrativă

Capitolul prezintă structura administrativă a județului Satu Mare pornind de la unitățile administrativ teritoriale, continuând cu prezentarea rețelei de așezări, procesul de urbanizare, poliile de dezvoltare regională și locală, precum și zonele de influență ale acestora. Este de asemenea prezentată și zona metropolitană Satu Mare.

Structura administrativă a județului Satu Mare cuprinde 234 de localități, din care 2 municipii, 4 orașe și 59 comune cu 220 de sate aparținătoare (tabelul 6.1).

Tabelul 6.1. Lista UAT-urilor componente. Sursa datelor: www.dpfb1.mdrap.ro.

Nr. crt.	Denumire UAT	Număr localități	Localități componente
1	Municipiul Satu Mare	2	Satu Mare, Sătmărel
2	Municipiul Carei	2	Carei, Ianculești
3	Orașul Ardud	6	Ardud (reședința) și Mădăras și satele Ardud-Vii, Baba Novac, Gerăușa și Sărătura
4	Orașul Livada	4	Adrian, Dumbrava, Livada (reședința) și Livada Mică
5	Orașul Negrești-Oaș	3	Luna, Negrești-Oaș, Tur
6	Orașul Tășnad	6	Tășnad (reședința) și satele Blaja, Cig, Rațiu, Sărăuad și Valea Morii
7	Acâș	4	Acâș (reședința), Ganaș, Mihăieni și Unimăt
8	Agriș	2	Agriș (reședința) și Ciuperceni
9	Andrid	3	Andrid (reședința), Dindești și Irina
10	Apa	3	Apa (reședința), Lunca Apei și Someșeni
11	Bârsău	2	Bârsău de Jos și Bârsău de Sus (reședința)
12	Bătarci	4	Bătarci (reședința), Comlăușa, Șirlău și Tămășeni
13	Beltiug	6	Beltiug (reședința), Bolda, Ghirișa, Giungi, Rătești și Șandra

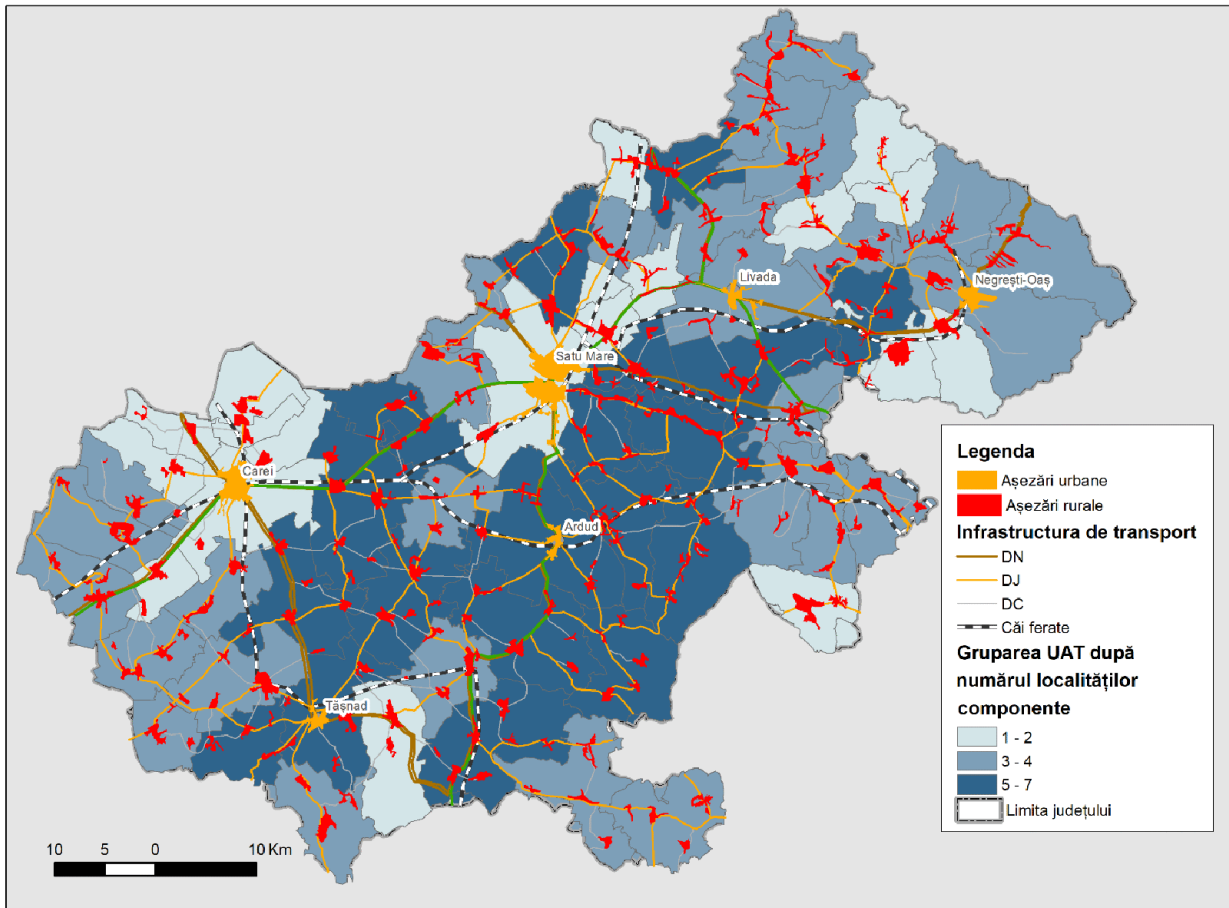
Nr. crt.	Denumire UAT	Număr localități	Localități componente
14	Berveni	2	Berveni (reședința) și Lucăceni
15	Bixad	3	Bixad (reședința), Boinești și Trip
16	Bogdand	4	Babța, Bogdand (reședința), Corund și Ser
17	Botiz	1	Botiz (reședința)
18	Calinești-Oaș	4	Călinești-Oaș (reședința), Coca, Lechința și Pășunea Mare
19	Cămărzana	1	Cămărzana (reședința)
20	Cămin	1	Cămin (reședința)
21	Căpleni	1	Căpleni (reședința)
22	Căuaș	6	Ady Endre, Căuaș (reședința), Ghenci, Ghilești, Hotoan și Rădulești
23	Cehal	3	Cehal, Cehăluț (reședința) și Orbău
24	Certeze	3	Certeze (reședință), Huta-Certeze și Moșeni
25	Ciumești	3	Berea, Ciumești (reședința) și Viișoara
26	Craidorolț	5	Craidorolț (reședința), Crișeni, Eriu-Sâncrai, Satu Mic și Țeghea
27	Crucișor	3	Crucișor (reședința), Iegheriște și Poiana Codrului
28	Culciu	6	Apateu, Cărășeu, Corod, Culciu Mare (reședința), Culciu Mic și Lipău
29	Doba	5	Boghiș, Dacia, Doba (reședința), Paulian și Traian
30	Dorolț	4	Atea, Dara, Dorolț (reședința) și Petea
31	Foieni	1	Foieni (reședința)
32	Gherța Mică	1	Gherța Mică (reședința)
33	Halmeu	5	Băbești, Dobolț, Halmeu (reședința), Halmeu-Vii și Mesteacăn
34	Hodod	4	Giurtelecu Hododului, Hodod (reședința), Lelei și Nadișu Hododului
35	Homoroade	6	Chilia, Homorodu de Jos, Homorodu de Mijloc (reședința), Homorodu de Sus, Necopoi și Solduba
36	Lazuri	6	Bercu, Lazuri (reședința), Nisipeni, Noroieni, Peleș și Pelișor
37	Medieșu Aurit	7	Băbășești, Iojib, Medieșu Aurit (reședința), Medieș-Râturi, Medieș-Vii, Potău și Românești
38	Micula	3	Bercu Nou, Micula (reședința) și Micula Nouă
39	Moftin	7	Domănești, Ghilvacii, Ghirolț, Istrău, Moftinu Mare, Moftinu Mic (reședința) și Sânmiclăuș
40	Odoreu	6	Berindan, Cucu, Eteni, Mărtinești, Odoreu (reședința) și Vânătoarești
41	Orașu Nou	5	Orașu Nou (reședința), Orașu Nou-Vii, Prilog, Prilog-Vii și Remetea Oașului

Nr. crt.	Denumire UAT	Număr localități	Localități componente
42	Păulești	6	Amăți, Ambud, Hrip, Păulești (reședința), Petin și Rușeni
43	Petrești	2	Dindeștiu Mic și Petrești (reședința)
44	Pir	3	Pir (reședința), Piru Nou și Sărvăzel
45	Pișcolt	3	Pișcolt (reședința), Resighea și Scărișoara Nouă
46	Pomi	4	Acium, Bicău, Borlești și Pomi (reședința)
47	Porumbesti	2	Cidreag și Porumbesti (reședința)
48	Racșa	2	Racșa (reședința) și Racșa-Vii
49	Săcășeni	2	Chegea și Săcășeni (reședința)
50	Sanislău	3	Horea, Marna Nouă și Sanislău (reședința)
51	Santău	3	Chereușa, Santău (reședința) și Sudurău
52	Săuca	5	Becheni, Cean, Chisău, Săuca (reședința) și Silvaș
53	Socond	5	Cuța, Hodișa, Socond (reședința), Soconzel și Stâna
54	Supur	7	Dobra, Giorocuta, Hurezu Mare, Racova, Sechereșa, Supuru de Jos (reședința) și Supuru de Sus
55	Tarna Mare	4	Bocicău, Tarna Mare (reședința), Valea Seacă și Văgaș
56	Târșolț	2	Aliceni și Târșolț (reședința)
57	Terebești	4	Aliza, Gelu, Pișcari și Terebești (reședința)
58	Tiream	3	Portița, Tiream (reședința) și Vezendiu
59	Turț	3	Gherța Mare, Turț (reședința) și Turț-Băi
60	Turulung	3	Drăgușeni, Turulung (reședința) și Turulung-Vii
61	Urziceni	2	Urziceni (reședința) și Urziceni-Pădure
62	Valea Vinului	4	Mărius, Roșiori, Sâi și Valea Vinului (reședința)
63	Vama	1	Vama (reședința)
64	Vetiș	3	Decebal, Oar și Vetis (reședința)
65	Viile Satu Mare	5	Cionchești, Medișa, Tătărești, Tireac și Viile Satu Mare (reședința)

În funcție de numărul de localități componente, majoritatea UAT-urilor au între 3 și 4 localități componente (43%) și doar 5% dintre acestea au un număr maxim de 7 localități în componența lor (figura 6.1).

Reședința județului este municipiul Satu Mare. Celelalte centre urbane sunt municipiul Carei și orașele Negrești-Oaș, Tășnad, Arduș și Livada.

Figura 6.1. Rețeaua de localități și gruparea UAT-urilor după numărul de localități componente.

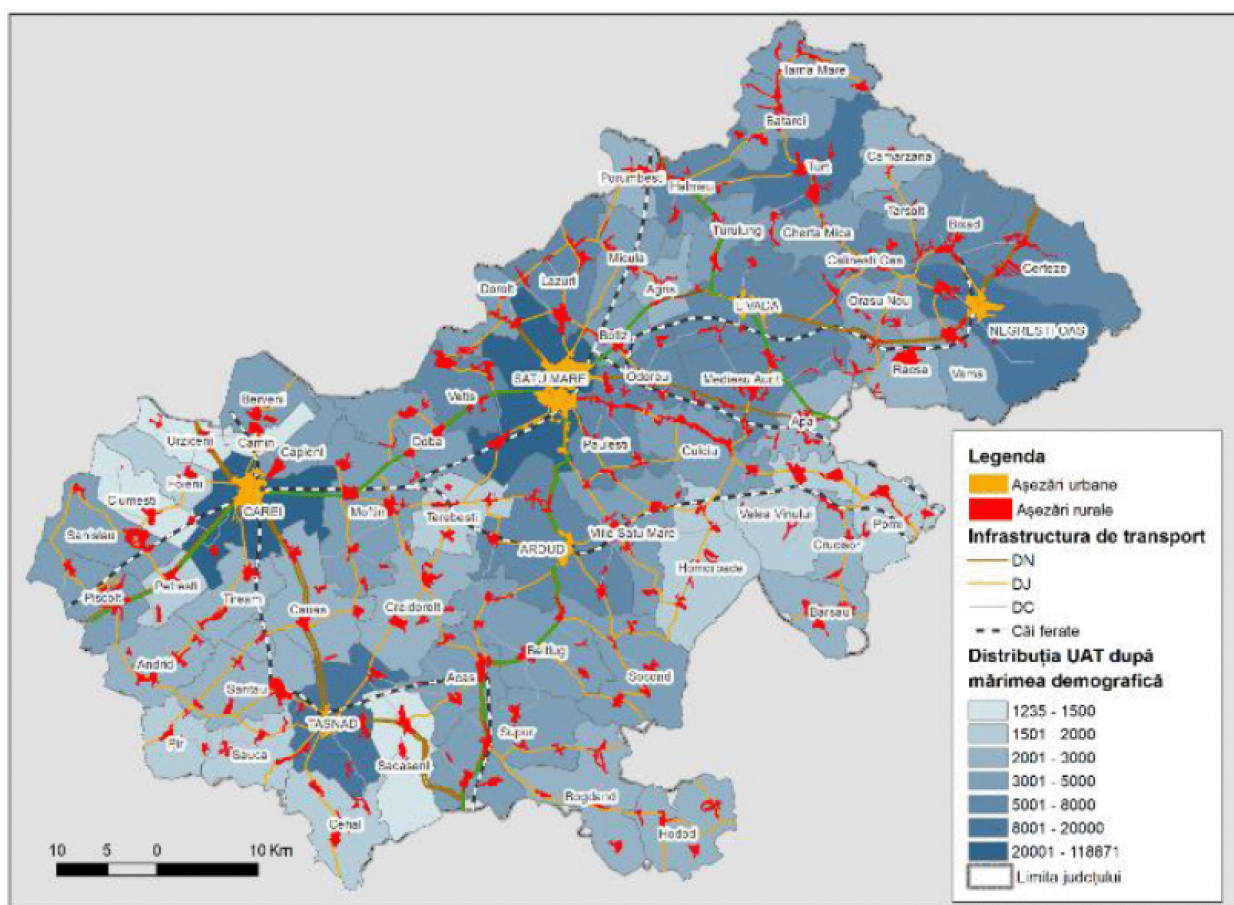
În conformitate cu Planul de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a IV-a “Rețeaua de așezări”, aprobat prin Legea nr. 351/2001 și aflat încă în vigoare, cele 6 centre urbane din județul Satu Mare sunt clasificate astfel:

- Municipiul Satu Mare – oraș de rang II cu statut de reședință de județ, având o populație stabilă de 118.392 (la 1 iulie 2020, conform INS Tempo Online) și fiind un oraș cu servicii mixte de importanță sub-regională cu o zonă de influență de peste 200.000 de locuitori limitată la județul din care face parte. Legea mai prevede și un set de dotări minimale pentru acest tip de municipii pentru furnizarea unor servicii de interes public, municipiul Satu Mare îndeplinind toate cele 13 criterii minimale;
- Municipiul Carei – oraș de rang II (non-reședință de județ) cu o populație de 24.008 locuitori;
- Orașele Negrești-Oaș (16.722 locuitori), Tășnad (9.205 locuitori), Ardud (7.546 locuitori) și Livada (7.244 locuitori) sunt așezări urbane de rang III cu o zonă de influență locală puțin extinsă.

În ceea ce privește clasificarea orașelor pe categorii de mărime, în județul Satu Mare predomină orașele foarte mici, 3 așezări urbane având o populație sub 10.000 de locuitori, la care se adaugă 1 oraș mic cu o populație sub 20.000 de locuitori, astfel că majoritatea rețelei de așezări urbane a județului face parte din categoria orașelor mici și foarte mici

(66,6%), iar municipiul Carei nu îndeplinește criteriu demografic. Acest lucru face dificilă dezvoltarea economică omogenă a județului prin antrenarea localităților rurale înconjurătoare din cauza influenței reduse a orașelor.

În ceea ce privește rețeaua de așezări rurale din județul Satu Mare, clasificarea după numărul de locuitori indică faptul că cele mai multe dintre comune erau de talie medie spre mică (76%) în context național, numărul de UAT rurale situate la extreme (comune foarte mari și comune foarte mici) fiind redus în comparație cu alte județe. Așadar, în rândul comunelor foarte mari (peste 7.000 de locuitori) intră doar Bixad, în cea a comunelor mari (5.000-7.000 de locuitori) se încadrează 9 comune (Călinești-Oaș, Certeze, Halmeu, Lazuri, Medieșu Aurit, Odoreu, Păulești, Turț și Vetis), iar în categoria celor foarte mici (sub 1.500 de locuitori) figurau în anul 2020 un număr de 4 comune (Cămin, Ciumești, Săcășeni și Urziceni).

Figura 6.2. Distribuția UAT-urilor după mărimea demografică și densitatea populației (2020).

Densitatea medie este de 87,4 locuitori/km² pentru anul 2020, mai mică față de cea înregistrată în anul 2011 (89,4 locuitori/km²), respectiv cea specifică anului 2002 – 90,9 locuitori/km². Această densitate medie este mai mică comparativ cu valoarea medie națională de 92,8 loc/km² (2020), dar mai mare față de densitatea la nivel regional – 82,8 locuitori/km².

În județ sunt 17 UAT-uri care înregistrează o densitate a populației peste media regională: municipiile Satu Mare și Carei, orașele Negrești-Oaș și Tășnad, dar și comunele Botiz, Odoreu, Dorolț, Călinești Oaș, Căpleni, Turț, Vetiș, Păulești, Bixad, Gherța Mică, Halmeu, Târșolț și Lazuri.

Analizând teritoriul județean putem observa un grad mai redus de urbanizare (47,56% populație urbană concentrată în 6 din cele 65 de UAT-uri), față de media regională de 53,94% și sub cea națională de 55%, lipsa unor centre urbane de mari dimensiuni, precum și existența unor zone rurale lipsite de centre urbane cu rol polarizator, care tind să concentreze populația cea mai săracă, în condițiile accesului dificil la oportunitățile oferite de un oraș dinamic. În această situație intră partea de sud a județului care este privată de existența unor centre polarizatoare urbane, aflându-se într-o situație de profund declin socio-demografic.

Per ansamblu, media de locuitori pe comună era de 3.434 de locuitori, puțin sub sub media națională (3.449 de locuitori/comună). Numărul mediu de sate per comună era 3,6, față de 4,9 la nivelul întregii țări.

Studiul “Orașe Magnet. Migrație și navetism în România” arată faptul că în jurul municipiului Satu Mare s-a format singura zonă urbană funcțională din județ delimitată pe baza criteriului de navetism dezvoltat de OECD (minim 15% din forța de muncă din comunele polarizate face naveta către nucleul urban al zonei). De asemenea, localitățile rurale cu cel mai ridicat nivel de dezvoltare socio-economică din județ tind să fie concentrate în această zonă urbană funcțională, care beneficiază de acces relativ facil la locurile de muncă, dar și la alte servicii oferite de municipiul reședință de județ (de ex. centre comerciale, instituții publice, licee, școli postliceale, spitale, clinici medicale private, instituții publice din diverse domenii, facilități de petrecere a timpului liber etc.). Aceasta cuprinde următoarele UAT-uri: Păulești, Lazuri, Viile Satu Mare, Vetiș, Culciu, Odoreu, Dorolț, Doba, Micula, Moftin, orașul Arduș, Beltiug, Botiz, Agriș, Supur, Apa, Medieșu Aurit, Acâș, Terebești, Bogdand, Craidorolț, Homoroade, Porumbesti, Socond, Valea Vinului, Turulung (figura 6.3).

Așadar, creșterea accesibilității către reședința județului prin modernizarea rețelei de drumuri, îmbunătățirea sistemelor de transport public și extinderea lor la nivel periurban, precum și consolidarea acestora prin investiții în infrastructură și servicii de interes public, atragerea de investiții private reprezintă cea mai eficientă modalitate de dezvoltare a zonelor rurale înconjurătoare. Totuși această dezvoltare centrată în jurul reședinței de județ va duce la accentuarea disparităților în restul județului și față de celelalte zone urbane.

Studiul de fundamentare în vederea actualizării Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea IV: Rețeaua de localități - Etapa II (2013) a evidențiat principalele aspecte cu implicații pentru rețeaua de localități din județul Satu Mare. Astfel, în detalierea conceptului de dezvoltare policentrică (prin adoptarea principiilor dezvoltării policentrice promovate la nivelul UE cu scopul de a reechilibra rețeaua națională de localități prin contracararea tendințelor de accentuare a gradului de polarizare și hipertrofiere a

capitalei) au fost determinate cinci categorii de poli de dezvoltare, dintre aceștia, pentru județul Satu Mare rețeaua policentrică este alcătuită din:

- 1 pol regional de dezvoltare: municipiul Satu Mare care contribuie la coordonarea sistemelor policentrice județene datorită funcției de reședință de județ, respectiv care a contribuit la consolidarea poziției în sistemul județean de așezări. În funcție de capacitatea de polarizare din perspectiva serviciilor aparținând terțiarului superior, municipiul a obținut un indice al capacității de polarizare de 54,33.
- 2 poli intraregional de dezvoltare: municipiul Carei și orașul Negrești-Oaș care au beneficiat de o serie de favorabilități care au contribuit la creșterea capacității lor de polarizare (indicele capacității de polarizare de 51,52, respectiv 51,42). În prezent aceștia se constituie ca poli secundari la nivel județean.
- 3 poli locali de dezvoltare: orașele Livada (51,18), Ardud (50,96) și Tășnad (50,85).

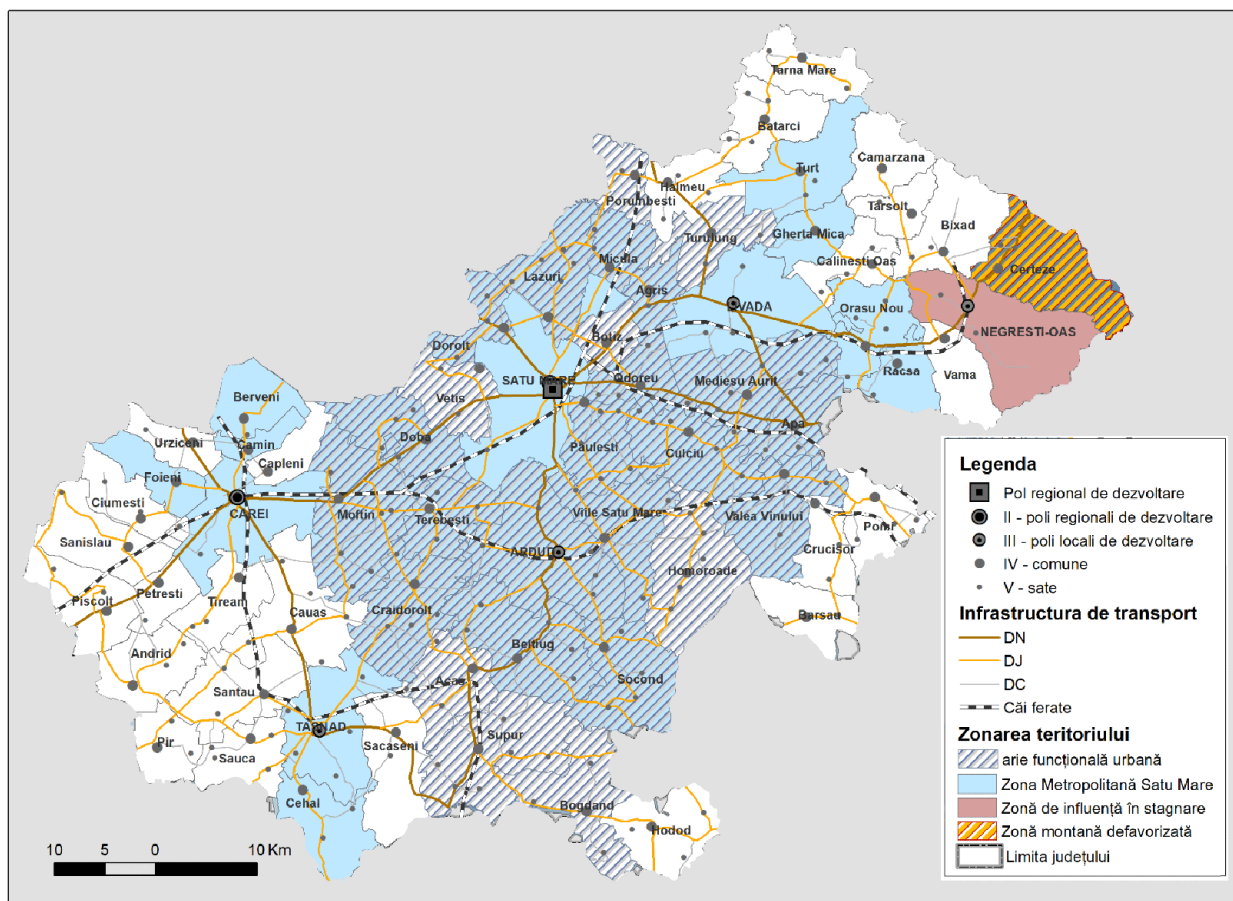
Acest model de dezvoltare policentrică cuprinde mai multe paliere decizionale fiecare cuprinzând sisteme ierarhizate de așezări umane, unde transferul informației între paliere este asigurat de mecanisme instituționale ce au rolul de a transmite și adapta la nivelul fiecărui palier strategiile de dezvoltare stabilite la nivelul supra-sistemelor teritoriale. În cadrul județului Satu Mare aceste nivele de decizie pot fi individualizate la nivel:

- regional în cadrul reședinței de județ care are rolul de coordonare a strategiilor de dezvoltare în funcție de specificitățile spațiului coordonat;
- intraregional cuprinzând orașele și municipiile care s-au impus printr-o capacitate de polarizare semnificativă determinată de valorificarea unui complex de favorabilități locale;
- local care cuprinde poli local de dezvoltare și centrele (polii) de creștere.

Conturarea unei arii stabile de influență economică a municipiului Satu Mare, extinderea bazinului forței de muncă și procesul de migrare a populației din mediul rural către principalele centre urbane au contribuit la apariția a două noi orașe în vecinătatea sa, Ardud (2004) și Livada (2006).

În județ există și o zonă metropolitană, cea a municipiului Satu Mare, constituită la 26.04.2013 și formată din 2 municipii, 3 orașe (Tășnad, Ardud și Livada) și 25 de comune: Agriș, Apa, Beltiug, Berveni, Cămin, Cehal, Craidorolț, Culciu, Doba, Dorolț, Foieni, Gherța Mică, Lazuri, Medieșul Aurit, Moftin, Micula, Odoreu, Orașu Nou, Păulești, Racșa, Socond, Terebești, Turț, Valea Vinului și Viile Satu Mare. În 2020, aceasta concentra o populație de 261.228 locuitori (67,60% din populația județului) pe o suprafață de 223.162 ha (51,51% din suprafața județului).

Zona metropolitană a municipiului Satu Mare se suprapune în mare măsură peste zona urbană funcțională a județului, majoritatea localităților făcând parte din cele două zone funcționale individualizate la nivelul teritoriului analizat.

Figura 6.3. Rețeaua polilor de dezvoltare și zona urbană din județul Satu Mare.

Chiar dacă rețeaua de localități urbane este formată în cea mai mare parte din orașe mici și foarte mici, județul Satu Mare este avantajat prin faptul că acestea sunt dispersate pe întreg teritoriul, astfel încât există numai o singură comună (Certeze) ale cărei localități sunt încadrate în zona de vid urban conturată la nivelul regiunii de Nord Vest. Comuna este localizată în extremitatea de nord-est, în zona montană a județului. Acesta se află însă în proximitatea orașului Negrești-Oaș a cărei zonă de influență a cunoscut o stagnare în ultimii ani. Acesta este singura așezare urbană din județ care nu este cuprinsă nici în zona metropolitană și nici în cea urbană funcțională.

6.2. Situația spațial-urbanistică

Evoluția spațiului construit și calitatea locuirii

Suprafața intravilanului municipiilor și orașelor din județul Satu Mare a crescut cu 47% (+3.680 ha) între 2000 și 2020, deși populația lor a scăzut cu 8,9% în acest răstimp. Dacă în perioada comunistă planificarea urbanistică se făcea extrem de riguros, cu avantaje și dezavantaje, deficitul de reglementare de după 1990 a pus o presiune mărită pe

administrațiile locale pentru a-și mări intravilanul, oamenii fiind atrași de ideea părăsirii apartamentelor din blocurile comuniste, cu suprafețe și confort relativ reduse, și să-și construiască locuință individuală. Rezultatul a fost apariția de așa-numite “cartiere-plombă” la periferia fostelor cartiere sistematizate, relativ neplanificate urbanistic (dezvoltare prin PUZ-uri/PUD-uri individuale, multe cu caracter derogator) și, în cele mai multe cazuri, fără nicio formă de utilități publice (străzi asfaltate, rețele tehnico-edilitare, spații verzi, grădinițe etc.).

După cum se poate observa, cea mai ridicată densitate în vatra construită (intravilanul ocupat cu construcții) se înregistrează în municipiul Satu Mare și orașul Negrești-Oaș (peste 60 locuitori/ha construit). Densități între 35 și 50 locuitori/ha construit, indicând localități compacte, se înregistrează doar în două comune Vama și Socond, în timp ce valori apropiate de 35 locuitori/ ha construit se înregistrează și în municipiul Carei și în comunele Acâș și Bixad. În schimb, 16 comune (Beltiug, Căuaș, Craidorolț, Culciu, Orașu Nou, Racșa, Săcășeni, etc.) și orașul Livada au o densitate redusă (sub 10 locuitori/ ha construit), fiind așezări cu țesut mai răsfirat (de ex. curți mari, cu grădini) sau în curs de depopulare.

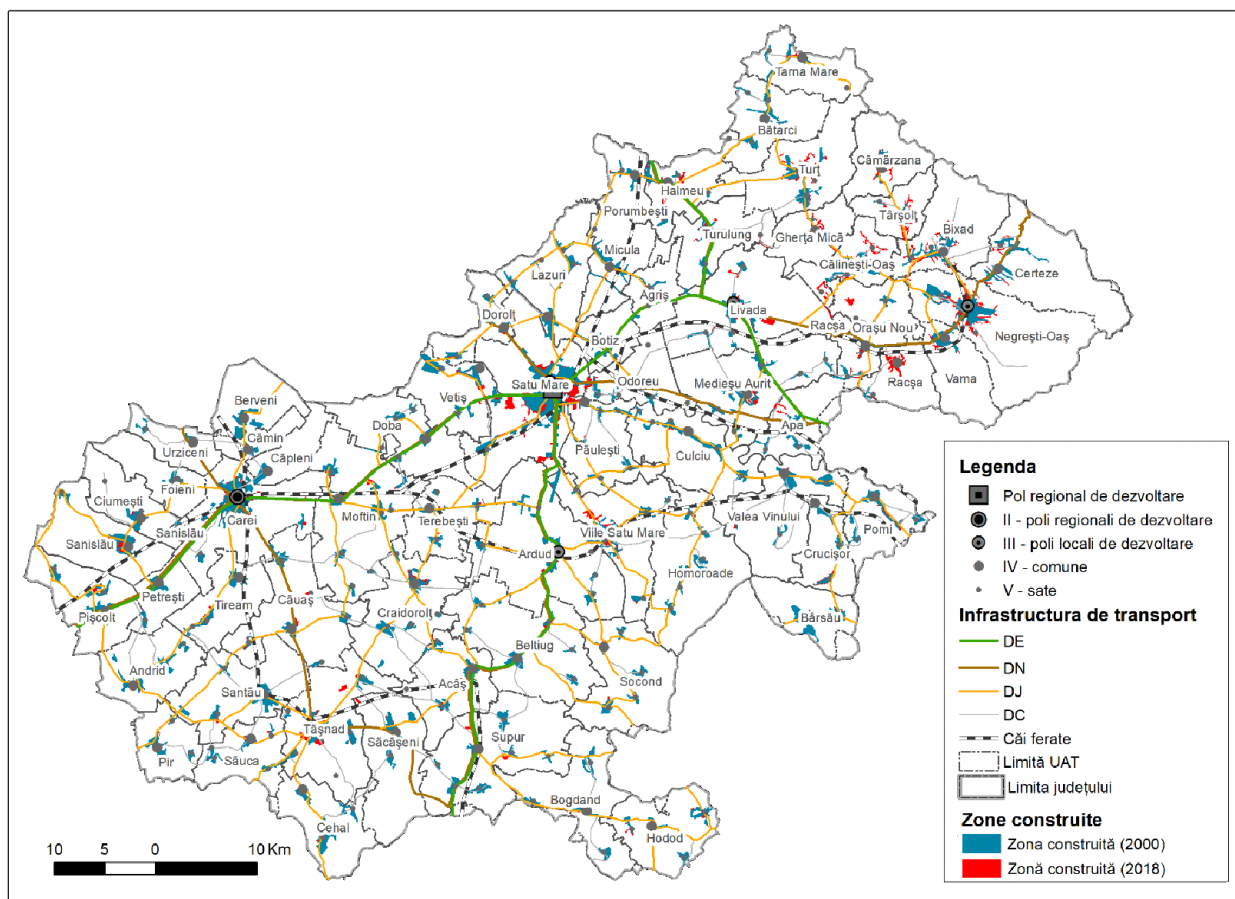
Conform datelor INS disponibile, suprafață ocupată cu construcții la nivelul județului Satu Mare a crescut într-un ritm oarecum lent după anul 2010, înregistrând o creștere de 12,9%. Analizând însă evoluția construcțiilor la nivelul localităților situația este foarte eterogenă în ceea ce privește evoluția spațiului construit. Astfel, creșteri importante s-au înregistrat în municipiul Carei (455,12%) și orașul Livada (169,6%), precum și în comunele Vetis (418,9%), Beltiug (308,6%), Acâș (50,8%) și Botiz (51,3%). Pe de altă parte reduceri semnificative au fost înregistrate în special în rândul comunelor Terebești (-71,9%), Micula (-51,4%), Ciumești (-44,3%), Dorolț (-39,2%), Sântău (-31%) sau Supur (-30,7%). Totuși, acest indicator nu reflectă neapărat și dinamica rezidențială de la nivel local.

Astfel de dezvoltări sunt vizibile astăzi în mai toate zonele periferice ale municipiului Satu Mare, cele mai evidente extinderi fiind în partea de vest în lungul DN 19, dar și în partea de vest între DN 19F și DJ 193 spre comunele Odoreu și Păulești. În partea de vest a municipiului noile suprafețe construite (supermarketuri de mari dimensiuni) se regăsesc în lungul DN 19, evidențiind potențialul materializării unor subcentre de cartier de comerț și servicii. Câteva construcții noi se remarcă și în partea de nord-vest în apropierea DN19A. Intravilanul supradimensionat și extinderea tentaculară a orașului de-a lungul arterelor penetrante principale sunt premise negative care generează riscul de “urban sprawl” (împrăștiere urbană) ce are ca efect fragmentarea cadrului natural și creșterea nevoii deplasărilor motorizate (ca urmare a faptului că densitatea redusă nu permite crearea unei mase critice de călători care să rentabilizeze un transport public satisfăcător ca acoperire teritorială și frecvență). Pentru a evita acest fenomen, o soluție în cazul municipiului Satu Mare o reprezintă marile suprafețe de teren din intravilan (vechile industrii pericentrale) ce permit dezvoltarea orașului în limitele sale actuale (dezvoltare prin procesul de “infill development”) limitând astfel dispersia acestuia. În prezent, zonele industriale, de mari dimensiuni, de la periferie, nu sunt utilizate eficient, dar resursele lor de teren și

infrastructura existentă, constituie oportunitate pentru o eventuală relocare a activităților productive din interiorul orașului sau pentru localizarea celor noi.

O resursă cu potențial important pentru dezvoltarea orașului este culoarul Someșului care poate deveni ax structurant atât la nivel local, cât și intra-regional (ax susținut de drumul expres Nyiregyhaza – Baia Mare). Există potențialul valorificării acestui coridor natural prin amenajarea de spații publice pentru activități de recreere și agrement, inclusiv pentru navigație. Topografia plană este favorabilă dezvoltării spațiale echilibrate, în toate direcțiile.

Noi suprafețe construite se regăsesc și în orașele Negrești Oaș (cu o expansiune în toate direcțiile), Livada (extindere liniară în lungul căilor de comunicație DN 1C/ E 58 și DN19) și Tășnad cu extindere evidentă către părțile de nord, vest și sud ale orașului. Extinderi semnificative ale suprafeței construite se remarcă și în mediul rural în comunele localizate între orașele Negrești-Oaș și Livada (Racșa, Călinești-Oaș, Târșolț, Bixad, Orașu Nou, Gherța Mică, Turț și Cămărzana), dar și în comunele Viile Satu Mare și Vețiș din apropierea municipiului Satu Mare (figura 6.4).

Figura 6.4. Extinderea zonelor construite în perioada 2000-2018 – Județul Satu Mare.

La nivel național, în luna august 2021, au fost eliberate un număr de 4.873 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale, în creștere cu 12,5% față de aceeași perioadă a

anului trecut și cu 26,1% mai mult față de anul 2019. Dintre autorizațiile de construcție emise în 2021, 30,9% au fost emise în mediul urban.

Pentru luna august 2021, în județul Satu Mare au fost eliberate în total 90 de autorizații de construire (conform datelor INS Tempo online), mai puține cu 22 față de aceeași perioadă a anului trecut, dar mai multe comparativ cu luna august 2019.

În anul 2020, în mediul urban al județului Satu Mare erau înregistrate 72.883 locuințe totalizând 49,1% din totalul locuințelor din județ. Aproximativ 66% dintre locuințele din mediul urban erau distribuite în cadrul reședinței de județ (48.196 de locuințe), în timp ce 22% din numărul de locuințe urbane se împarte între municipiul Carei (12,6%) și orașul Negrești-Oaș (9,2%). Un procent foarte mic revine celorlalte trei orașe (12%). Din totalul de locuințe din județ doar 1% se află în proprietate publică, restul de 99% fiind în proprietate privată.

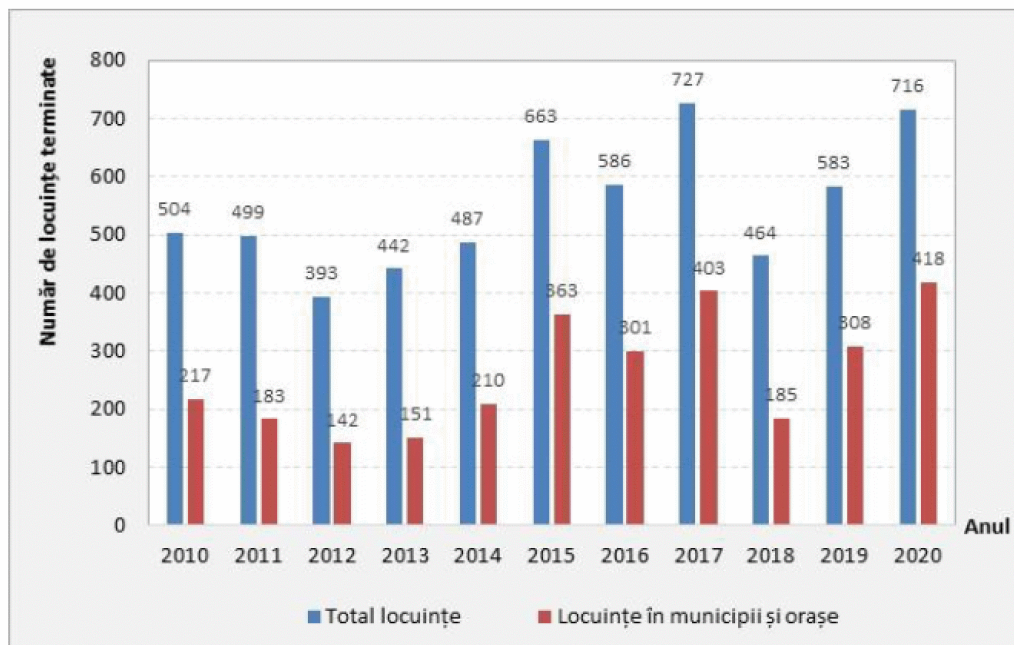
Conform INS, la sfârșitul anului 2020, suprafața locuibilă totală de la nivelul județului era de 7.937.335 mp, iar numărul de camere pentru locuit de 397.541. Așadar, suprafața locuibilă medie era de 53,5 m²/ locuință, de 19,9 m²/ cameră de locuit, respectiv de 20,5 m²/ persoană rezidentă. Fiecare locuitor al județului dispunea, în medie, de 1,02 camere de locuit. Indicatorii sunt în creștere continuă față de valorile înregistrate în anul 2010 când locuințele aveau în medie 42,1 m² suprafață locuibilă la 2,49 camere de locuit, iar cetățenii beneficiau în medie de 15 m² de suprafață locuibilă și de 0,8 camere de locuit/ persoană), în special datorită investițiilor private ale proprietarilor în extinderea locuințelor existente sau chiar construcția de locuințe noi, impulsionate puternic și de remiterile de valută ale celor plecați la muncă în străinătate. Valorile aferente anului 2020 sunt superioare mediei naționale de 47,6 m² de suprafață locuibilă/ locuință, 17,4 m²/ cameră, dar inferioare în privința suprafeței locuibile care revine unei persoane (22,1 m²/ persoană) și a numărului de camere de locuit care revine unui locuitor (1,27 camere de locuit/ persoană la nivel național). De asemenea, indicatorii de locuire sunt mai buni în comunele județului, unde predomină locuințele individuale, în comparație cu municipii, unde cele mai multe locuințe sunt amplasate în blocuri.

Tablelul 6.2. Locuințe existente în județul Satu Mare la finalul anului 2020.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Localitatea	Locuințe existente		Suprafața locuibilă pe o locuință (m ²)
	Număr	Suprafață totală locuibilă (m ²)	
TOTAL JUDEȚ	148.151	7.937.335	53,5
Municipiul Satu Mare	48.196	2.744.723	56,9
Municipiul Carei	9.218	466.668	50,6
Orașul Ardud	2.682	126.843	47,2
Orașul Livada	2.421	105.622	43,6
Orașul Negrești-Oaș	6.678	462.142	69,2
Orașul Tășnad	3.688	164.423	44,5

În ceea ce privește numărul de locuințe terminate, la sfârșitul anului 2020 a fost înregistrată o creștere de 42% față de începutul perioadei de analiză (anul 2010), cel mai mare număr de locuințe finalizate fiind înregistrat în municipiul Satu Mare (48,8%). Analiza pe localități este însă foarte eterogenă în ceea ce privește evoluția numărului de locuințe terminate, atât în mediul rural, cât și în cel urban. Față de primul an al perioadei de referință (2010), în anul 2020 s-au înregistrat valori cu 92,6% mai mari în ceea ce privește locuințele finalizate din mediul urban, în timp ce în mediul rural creșterea a fost de doar 3,8%.

Figura 6.5. Variația numărului de locuințe construite în perioada 2010-2020 în județul Satu Mare.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

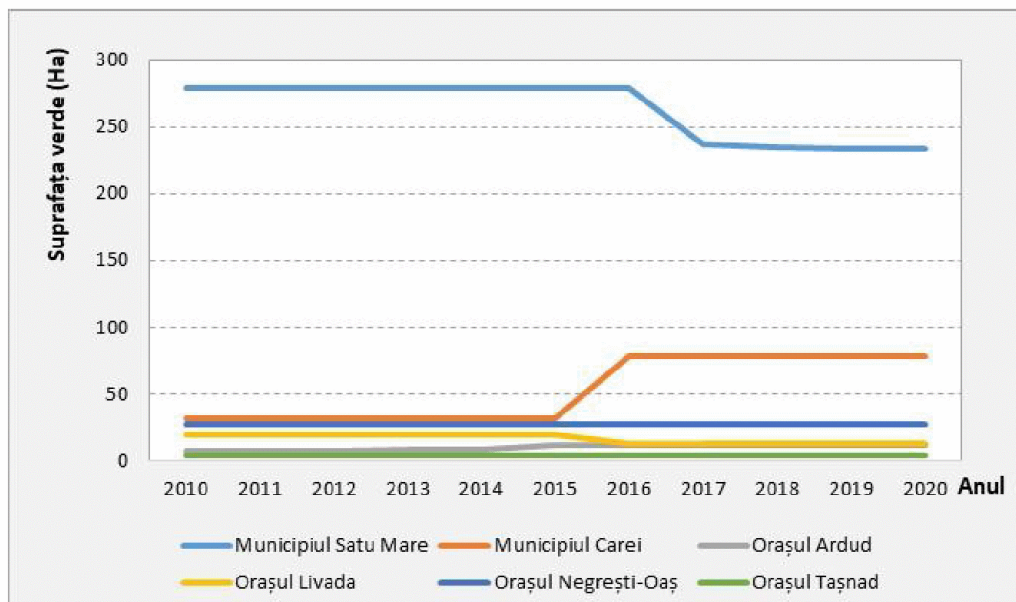
Se observă faptul că suprafața locuibilă este direct proporțională cu creșterea numărului de locuințe. Atât suprafața locuibilă, cât și locuințele existente au înregistrat creșteri semnificative în ultimii 10 ani, valori ridicate fiind înregistrate în special în localitățile urbane, dar și în comunele suburbane. Procesul de suburbanizare a generat o creștere ridicată a numărului de locuințe în special în localitățile limitrofe ale municipiului Satu Mare și a orașelor Negrești-Oaș și Livada, astfel construcția de locuințe în mediul rural sau din orașele mici, fiind mai intensă. Deși locuințele au crescut într-un ritm relativ accentuat, dotările și utilitățile necesare pentru noile zone de dezvoltare încă lipsesc. Acest lucru este cauzat în primul rând de faptul că noile dezvoltări nu sunt întotdeauna însoțite de dotări de interes cotidian, utilități sau infrastructură adecvată. Astfel în județul Satu Mare există 6 localități urbane și 56 de comune care beneficiază de rețea de alimentare cu apă, 6 localități urbane și 34 de comune cu rețea de canalizare, în timp ce numărul localităților în care se distribuie gaze naturale este de 5 localități urbane și 18 de comune.

Pe lângă suprafața locuibilă, calitatea locuirii este dependentă de numeroși alți factori, de la accesul la dotări de proximitate, la oferta de locuri de muncă, de oportunități de petrecere a

timpului liber sau chiar la imaginea peisajului înconjurător și la asigurarea siguranței și securității cetățenilor. Ritmul mai liniștit al vieții, prețurile mai scăzute sau apropierea de natură sunt motive care determină această nouă preferință mai accentuată pentru localitățile rurale, însă noile dezvoltări trebuie să țină cont și de asigurarea necesarului de dotare pentru aceste zone.

Spațiile verzi și amenajarea urbană

Prezența spațiilor verzi în zonele urbane au efecte directe asupra sănătății și calității vieții. Legislația în vigoare prevede obligativitatea asigurării unei suprafețe de spațiu verde de minimum 26 m²/ locuitor. La nivelul regiunii, doar județul Maramureș are o valoare peste minimum recomandat de UE (42,4 m²/ locuitor), în schimb media regională sau a celorlalte județe nu depășește 20 m²/ locuitor. Județul Satu Mare are 368 ha de spații verzi, ceea ce înseamnă 9,5 m²/ locuitor. Analiza teritoriului județean indică o oscilație în evoluția suprafeței totale a spațiilor verzi din municipii și orașe, situația reflectându-se și la nivelul fiecărei așezări urbane, unde se observă că municipiul Satu Mare și orașul Livada au pierdut suprafață verde în anul 2016, în timp ce orașul Carei aproape și-a dublat-o în același an (de la 32 ha la 78 ha). În perioada analizată orașele Negrești-Oaș și Tășnad și-au menținut aceeași suprafață.

Figura 6.6. Evoluția spațiilor verzi din județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

La nivel local, datele statistice arată că orașul Negrești-Oaș atinge o valoare de 199,1 mp/locuitor de suprafață verde, depășind astfel valoarea minimă recomandată (26 mp/locuitor) de 7 ori, în timp ce municipiul Carei are o valoare de 32,6 mp/locuitor. Restul localităților urbane au o situație foarte discrepantă, fără să atingă însă valoarea necesară conform OUG 114/2007: municipiul Satu Mare 23,4 mp/locuitor; orașul Tășnad cunoaște

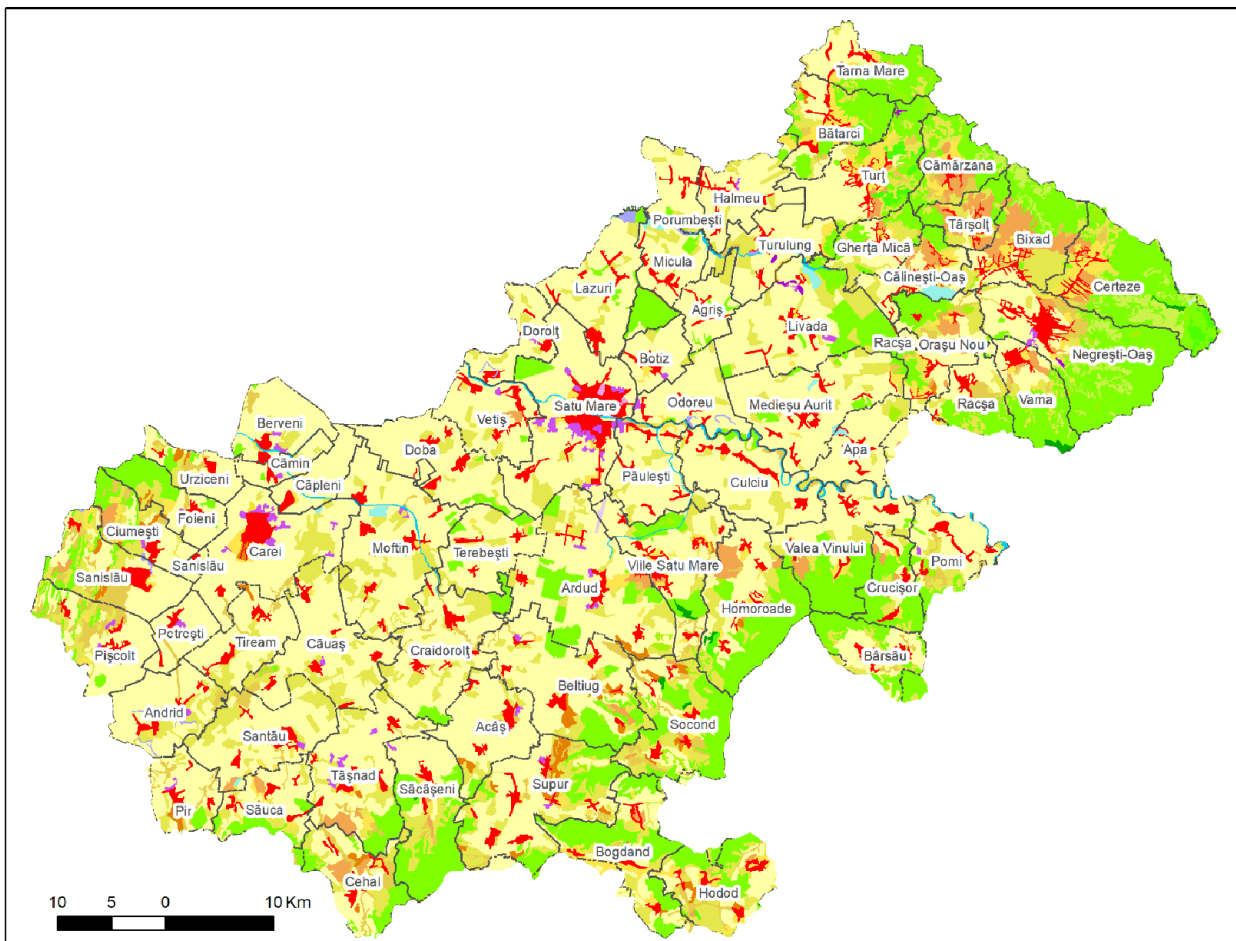

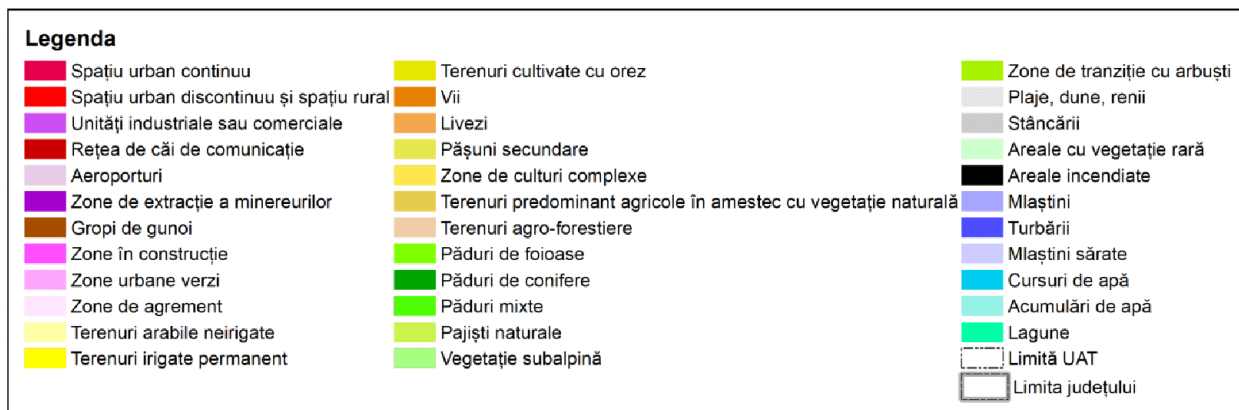
cea mai dramatică situație privind disponibilitatea spațiilor verzi având doar 3,91 mp/locuitor.

6.3. Zonarea teritorială

În ceea ce privește zonificarea teritoriului județean, aceasta este caracteristică unei zone de câmpie cu o ocupare preponderentă a suprafeței agricole (peste 70% din totalul fondului funciar), traversată de cursurile râurilor Someș, Homorod și Crasna. Acest caracter al zonei este demonstrat și de ponderea ridicată a terenurilor agricole, toate UAT-urile județului Satu Mare (cu excepția comunelor Certeze și Tarna Mare) fiind acoperite în proporție de peste 50% de aceste terenuri. Cele mai prezente sunt terenurile arabile care se regăsesc pe întreaga întindere a teritoriului, în special în zona central-vestică, însă se remarcă și anumite zone specifice precum suprafețele întinse de pășuni din comunele Racșa, Bixad sau fânețe din comuna Pomi (32%).

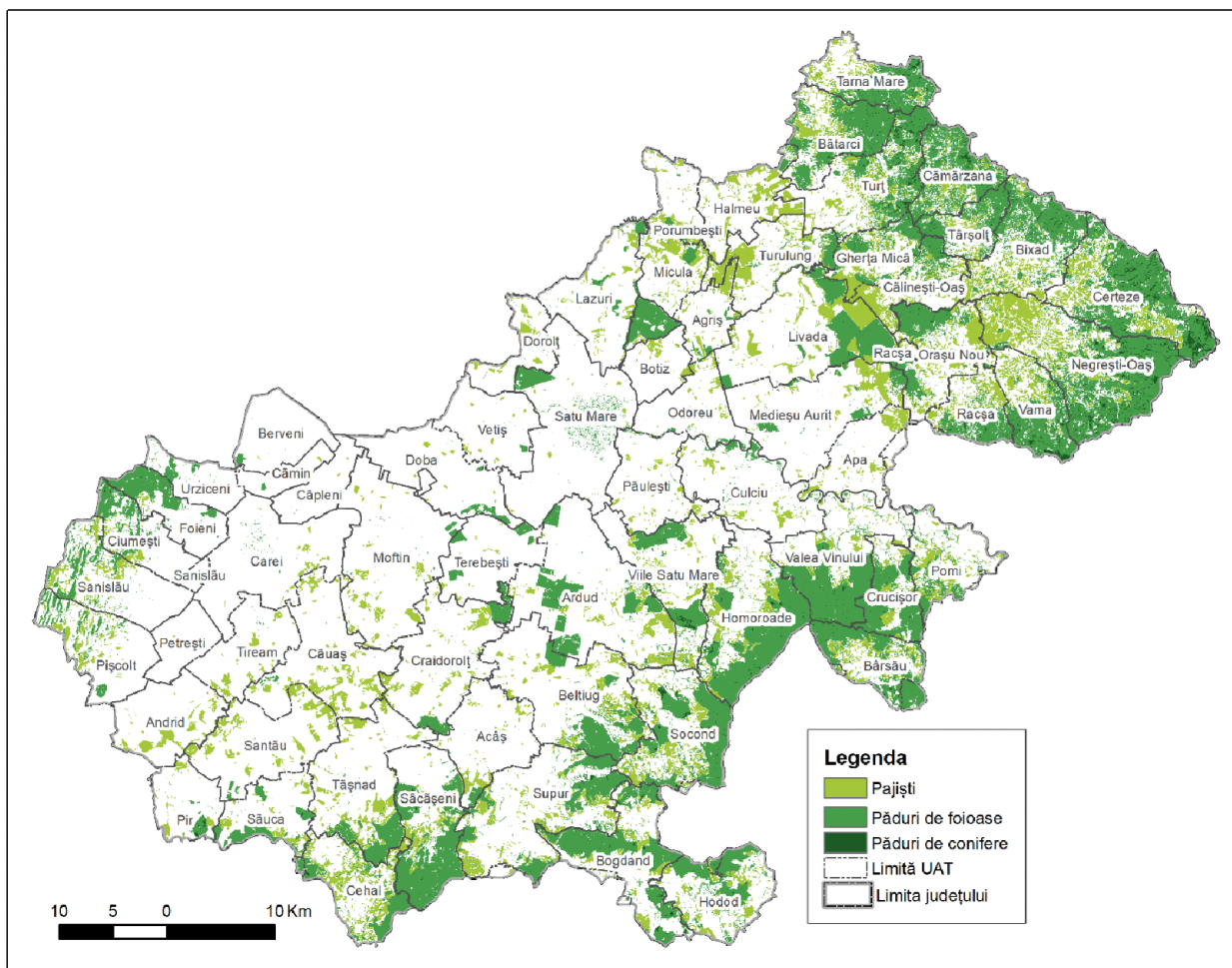
Modul de acoperire și utilizare al terenurilor în județul Satu Mare este evidențiat în figura următoare.

Figura 6.7. Modul de acoperire și utilizare al terenurilor în județul Satu Mare.
Sursa datelor: Corine Land Cover 2018.

Cu privire la vegetația forestieră, cea mai ridicată concentrare de păduri de foioase se regăsește în zonele din nord-estul județului, precum și în estul și sud-estul teritoriului, ocupând aproximativ 17% din teritoriul județului. Cele mai întinse areale de pășuni se află în zonele montane și de deal (figura 6.8).

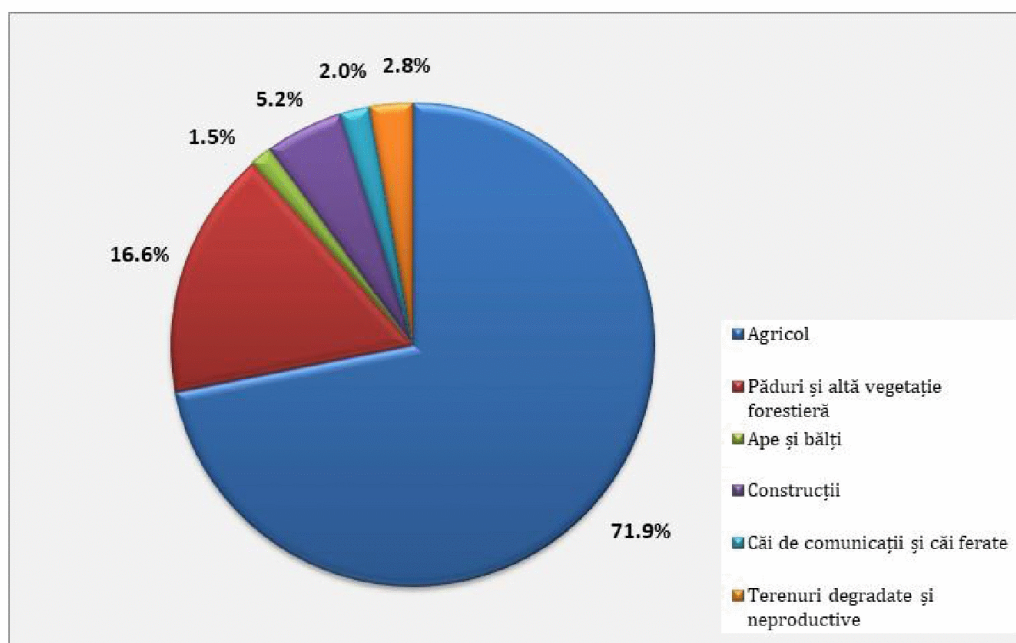

Figura 6.8. Suprafețele acoperite de păduri și pășuni din județul Satu Mare.
Sursa datelor: Corine Land Cover 2018.

În ceea ce privește resursele de apă, acestea ocupă cea mai mică pondere din totalul fondului funciar de doar 1,5%.

Nu în ultimul rând, printre tipologiile majore de terenuri se numără și cele ocupate de construcții, caracterul de câmpie al zonei fiind evidențiat și de această dată. Studiind ponderea suprafețelor ocupate de construcții, se remarcă faptul că în toate unitățile administrativ teritoriale din județ acestea ocupă sub 20% din suprafața totală. Cele mai ridicate procente se regăsesc în comuna Tarna Mare (19,4%), urmat de municipiul Satu Mare (12,3%). În plus, printr-o analiză mai detaliată se observă prezența importantă a unităților industriale sau comerciale, în special în municipiul Satu Mare, fapt ce se corelează și cu profilul economic al așezării.

În consecință, județul Satu Mare prezintă un caracter unitar, acela de câmpie, însă este marcat de prezența unor zone specifice atât datorită elementelor de cadru natural, cât și a activităților economice ce pot determina o serie de avantaje sau condiționări în gestionarea și dezvoltarea teritoriului. Este foarte important ca orice viitoare intervenție majoră în acest areal să urmărească valorificarea sustenabilă a resurselor naturale și antropice locale, precum și utilizarea eficientă a rezervelor de teren din cadrul localităților pentru a atinge un nivel cât mai înalt de dezvoltare economică, dar și pentru a asigura un cadru sănătos de trai pentru comunitatea locală.

Figura 6.9. Structura fondului funciar al județului Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Suprafața administrativă a județului Satu Mare este de 441.998 ha, ponderea principală fiind reprezentată de terenuri agricole și terenuri cu vegetație forestieră, terenurile neagricole ocupând o pondere mică. Situația utilizării terenurilor este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 6.3. Repartiția terenurilor pe categorii de utilizare în județul Satu Mare în 2019.
Sursa datelor: APM Satu Mare. Raport privind starea mediului, județul Satu Mare, 2019.

Categorია de acoperire/ utilizare	Suprafața	
	ha	%
Terenuri agricole din care:	319.335	72
Arabil	232.202	52,53
Pășuni	47.245	10,68
Fânețe	27.845	6,29
Vii și pepiniere viticole	3.423	0,77
Livezi și pepiniere pomicele	8.620	1,95
Terenuri neagricole din care:	122.653	28
Păduri și altă vegetaie forestieră	72.431	16,38
Suprafețe ocupate cu ape și bălți	6.487	1,46
Construcții	22.491	5,08
Căi de comunicație și căi ferate	8.326	1,88
Terenuri degradate și neproductive	12.918	2,92
TOTAL	441.998	

Din tabelul de mai sus se remarcă faptul că, ponderea principală, au deținut-o terenurile agricole (72% din totalul suprafeței fondului funciar), urmate de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră (16,6% din totalul suprafeței fondului funciar). Alte terenuri ocupă 11,34% din suprafața județului (ape, bălți, construcții, căi de comunicație și căi ferate, terenuri neproductive).